

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

ŠEŠTADIENIS – SATURDAY, SAUSIO – JANUARY 9, 2010 Vol. CI Nr. 6 Kaina 1 dol.

Didėja konsulinių pareigūnų darbo krūvis

Šių metų URM biudžetas yra 186 mln. litų – 9,5 proc. mažesnis negu 2009 m. ir 32 proc. mažesnis negu 2008 m.

Eltos nuotr.

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija (URM) pagal finansines išgales atsižvelgs į Valstybės kontrolės atlikto valstybės audito siūlymą tobulinti konsulinių pareigūnų mokymo programas, tačiau mažinant konsulinių darbuotojų skaičių, žmogiškųjų išteklių paskirs-

tymo ambasadose ir konsulatuose galimybės yra ribotos.

URM turėtų gerinti konsulinių darbuotojų mokymo programas, daugiau dėmesio skirti praktiniams igūdžiams ugdyti, sunorminti užsienio kalbų mokėjimo vertinimus, tobulinti kitas konsulinio darbo organizavimo

sritis. Tokias išvadas padarė Valstybės kontrolė, atlikusi patikrinimą URM.

„Valstybės kontrolės nustatyta konsulinių pareigūnų darbo krūvių neproporcingumas susidarė todėl, kad jų darbų apimtys didėjo, o URM skiriamos biudžeto lėšos ženkliai sumažėjo”, – URM pranešime spaudai cituojamas ministerijos kancleris Kęstutis Jankauskas.

Pastaruoju metu diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose išaugo ne tik vizų išdavimas – priimti Lietuvos teisės aktų pakeitimai suteikė konsuliniams pareigūnams daugiau atsakomybės.

Pasak URM pranešimo, žymiai didėjo Lietuvos piliečiams teikiamų konsulinių paslaugų apimtys. Pavyzdžiui, 2008 m. Lietuvos ambasadoje Airijoje išduoti 933 pasai, per 11 praejusių metų mėnesių – jau net 1,726, Lietuvos konsulate Valensijoje – atitinkamai 399 ir 889.

Nukelta į 6 psl.

Ministerija duomenų apie neva Lietuvoje dingusias lėšas neturi

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA) – Užsienio reikalų ministerija teigia duomenų apie neva Lietuvoje gautas ir dingusias Baltarusijos opozicijai skirtas lėšas neturinti ir ragina tokius pareiškimus kuo greičiau ištirti.

Kaip pranešė LNK „Žinios”, prokurorams paliudyta, kad Lietuvos saugumo karininko Vytauto Pociūno žūtis gali būti susijusi su jo susidomėjimu Jungtinių Valstijų lėšų skirtų Baltarusijos opozicijai remti galimu pradingimu Lietuvoje.

LNK „Žinių” duomenimis, apie tai, kad V. Pociūnas domėjosi šių lėšų istorija, prokurorams pranešė buvęs Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovas Algimantas Matulevičius. Esą yra kalbama apie pradingusią 30–40 mln. dolerių sumą.

Sustiprinta popiežiaus apsauga

Vilnius, sausio 8 d. (Delfi.lt) – Po to, kai per Kalėdas Šv. Petro bazilikoje psichiškai nesveika moteris pargriovė Romos popiežių, Vatikane įvestos naujos saugumo taisyklės. Jomis siekiama, kad panašūs įvykiai ateityje nepasikartotų.

Po nemalonaus įvykio per Kalėdas Vatikane buvo sušauktas pasitarimas, kuriame dalyvavo šios valstybės sekretorius ir popiežiaus apsaugos tarnybos viršininkas. Jie aptarė, ką reikėtų padaryti, kad būtų užtikrintas popiežiaus saugumas. Viena pasiūlytų priemonių bus matoma plika akimi – takas, kuriuo popiežius eina prie altoriaus, nuo šiol bus gero-kai platesnis.

Jungtinės Valstijos griežtina vizų režimą

Vilnius, sausio 8 d. (Balsas.lt) – Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama nurodė Valstybės departamentui peržiūrėti atvykimo į JAV vizų išdavimo ir jų panaikinimo tvarką. Toks sprendimas priimtas šalies nacionalinio saugumo interesais, praneša dienraštis „USA Today”.

Sugriežtinti vizų režimą JAV vy-

riausybę paskatino 2009 m. gruodžio 25 d. į Detroit miestą skridusiam lėktuve A330 bandytas įvykdyti teroro išpuolis.

Skelbiama, kad vizų išdavimo ir jų panaikinimo tvarkos peržiūrėjimas bus tik viena iš Baltųjų rūmų artimiausiu metu įgyvendinamų priemonių, kuriomis siekiama apsisau-

goti nuo teroristų grėsmės. B. Obama pavedimu Centrinė žvalgybos valdyba (CŽV) nagrinės informaciją apie asmenis, ketinančius atvykti į JAV iš tų valstybių, kuriose veikia teroristinės organizacijos. Dienraščio žiniomis, CŽV pranešė ketinanti didinti specialistų, dirbančių su informacija iš Jemeno ir Afrikos šalių, skaičių.

Kuriamas Užsienio lietuvių departamentas

Vilnius, sausio 8 d. (Lietuviams.com) – Užsienio reikalų ministerijai (URM) nuo 2010 m. sausio 1 d. perėmus dalį pertvarkyto Tautinių mažumų ir išeivijos departamentų darbų bei panaikinto Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centro darbus, užsienio lietuvių reikalų valdymą vykdą naujai įsteigtas URM Užsienio lietuvių departamentas.

Naujasis ministerijos padalinys bus atsakingas už ryšius su užsienio Lietuvių Bendruomenėmis ir organizacijomis, skatins lituanistinio švietimo plėtrą, tautinio tapatumo išsaugojimą, lietuvių kalbos, istorijos ir tradicijų išlaikymą užsienyje.

URM taip pat pavesta parengti ir pradėti įgyvendinti „Globalios Lietuvos” strategiją, kuri numatys konkrečias priemones, padėsiančias įtraukti užsienio lietuvius į Lietuvos valstybės gyvenimą, skatinti specializuotų lietuvių diasporos socialinių tinklų plėtrą, patarti užsienyje gyvenančius tautiečius grįžimo į Tėvynę bei išitraukimo į Lietuvos politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį gyvenimą klausimais.

D. Dokšaitės nuotr.

Artimiausiu metu bus paskelbta paramos užsienio lietuvių organizacijoms skyrimo tvarka ir viešai diskusijai pateiktas strategijos „Globali Lietuva” projektas.

Naujojo departamento adresas:
Užsienio reikalų ministerija
Užsienio lietuvių departamentas

J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Tel. + 370 5 219 5201
Faks. +370 5 231 3091

Šiame numeryje:

- Ateitininkai (p. 2)
- Ganytojo žodis (p. 3)
- S. Goštauto skiltis (p. 3, 8)
- „Maisto banko” atstovė JAV: „Lietuva – ne pasakų ar prisiminimų šalis” (p. 4)
- Nuomonė. Dar apie Almos fondą (p. 5)
- M. De Voe pokalbis su pasauliu (p. 5, 12)
- Imigracijos reforma (p. 8)
- Mūsų šeimose (p. 10)
- Pasikeitė JAV LB Krašto valdyba (p. 11)
- J. Tamošiūnas – Lietuvos kultūrininkas, bibliografas (p. 14)

Valiutų santykis
1 USD — 2.41 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Kito žmogaus žeminimas, menkinimas, įžeidinėjimas, grasinimai, bandymas jį kontroliuoti, rodyti savo valdžią – dalykai, kuriuos vardindami, viduje suvirpame: taip daryti negalima. Tačiau ne paslaptis, jog psichologinis smurtas tarpusavio santykiuose, šeimoje – ne toks jau retas reiškinys. Lietuvoje nuo smurto šeimoje kenčia kas trečia moteris, bet dažnai apie tai viešai vengiama kalbėti. Nesikiša ne tik kaimynai – valstybė šioje srityje taip pat turi ribotas galimybes. Tuo tarpu Prancūzija siekia įvesti atsakomybę už psichologinį smurtą šeimoje. Teisme atsidurs ir tie, kurie užgaulios savo žmoną ar vyrą. Kas pasakys, kiek dar turi praeiti laiko, kol iš pirmo žvilgsnio civilizuotose visuomenėse išnyks pakantumo smurtui nuostata?

Redaktorė Loreta Timukienė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to
Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA (metams kasdien, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu
Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Iš Ateitininkų gyvenimo

2010 – Šimtieji ateitininkijos metai

Red. Vida Kuprytė c/o Draugas 4545 W 63 St. Chicago, IL 60629 el. paštas: draugas@ateitis.org

MŪSŲ VISUO- MENIŠ- KUMO DARBAI

KĘSTUTIS A. TRIMAKAS

Šiaurės Amerikos ateitininkų 2009–2010 veiklos metams s parinktas dovydaitiškos dvasios šūkis – „Ranka rankon paveikime žmoniją Kristaus vardu!“ Šiuo šūkiu išreiškiame ateitininkišką solidarumą vieni su kitais ir mūsų visuomeniškumą už ateitininkų sąjūdžio ribų. Atkreipiu dėmesį į šio šūkio vykdymo pavyzdžius.

Paduodame ranką neateitininkams

Pati Šiaurės Amerikos ateitininkų valdyba įvykdė prasmingą darbą 2009 metų rudenį Dainavoje suruošdama neateitininkams supažindinimo savaitgalį su ateitininkijos sąjūdžiu. Neateitininkai parodė gyvą susidomėjimą. Jiems buvo pasiūlyta gerai paruošta programa. Pasisekė. Ar galime tikėtis naujų ateitininkų?

Vadovavimo veikla visuomenėje

Negalėčiau išvardyti visų ateitininkų visuomeninio vadovavimo darbų, tačiau ypač du krenta į akis. Tai Vyto Maciūno vadovavimas suaktyvintai JAV Lietuvių Bendruomenės veiklai, taip pat Birutės Bublienės pastangos organizuoti išeivijos studentų stažuotę Lietuvoje. Abu darbai – sėkmingi ir nešantys vaisių.

Paduodame ranką „Draugui“

Ateitininkai stipriai rėmė 2009 metais šimto metų sulaukusį išeivijos dienraštį „Draugą“. Atkreipiame dėmesį į beveik vien ateitininkų redaguotą jo kultūrinį priedą. Domėkimės juo ir remkime jį ateitininkišku įnašu, kurį Dovydaitis apibrėžė kaip veiklą kultūros ir

„Ranka rankon paveikime žmoniją Kristaus vardu!“

Trys Moksleivių ateitininkų sąjungos Žiemos kursų dalyvės ant užšalusio Spyglio ežero Dainavoje. Iš k: Kristė Lapkutė, Siga Kisieliūtė ir Vaiva Lagūnavičiūtė. Kursai įvyko 2009 m. gruodžio 26 – 2010 m. sausio 1 d.

mokslo srityje. Šiuo metu dienraščio kultūrinį priedą redaguoja talentinga rašytoja Renata Šerelytė iš Lietuvos. Susipažinkime su ja ir jos kūryba (žr. K. A. Trimako straipsnius, 2009.10.17; 11.07; 12.19). Kultūriniam priedui trūksta įnašo iš išeivijos. „Draugas“ stovi kryžkelėje. Padėkime jam gyvuoti ilgiau.

A. Dirsytės laišakai iš Sibiro

Norime, kad šios už Lietuvą Sibire kentėjusios ir mirusios ateitininkės auka ir gėrio įtaka paveiktų mūsų tautą. Pirma, ji turi uždegti mus, ateitininkus. Patys užsidegę, paveiksime kitus. Tam JAV ateitininkų Adelės Dirsytės fondui padedant buvo išleista nauja jos laiškų rinkinio laida Lietuvoje „Jūs manieji“. Ji parduodama knygynuose Lietuvoje, o A. Dirsytės fondas ją platina JAV (K. Trimakas, tel. 708-562-8948; el. pašto adresas: rataskt@att.net; knygos kaina — 5 JAV dol.; pašto išlaidoms — 2.5 JAV dol.). Įsigykime, skaitykime ir platinime.

* * *

Šiaurės Amerikos ateitininkų veikloje buvo pastebėti du „užburti ratai“, veikla vien pačių ateitininkų naudai: 1) auklėjami vien vaikai ir jaunimas, bet tuo veikla ir užsibaigia; 2) užsibaigia veikla dar ir tuo, kad ir sendraugiai į metus suruošia vos vieną ar du susirinkimus savo nariams, bet nieko nedaro visuomenės labui. Aukščiau pateikti veiklos pavyzdžiai rodo darbus visuomenės labui.

Žiema Dainavoje

Dalis vadovų, vadovusių Moksleivių ateitininkų sąjungos suruoštuose Žiemos kursuose, Dainavoje. Ateitininkų pasaulėžiūrai gvildinti skirtoje savaitėje 2009 m. gruodžio 26 – sausio 1 d. dalyvavo per 50 moksleivių ir apie 20 vadovų bei pagalbininkų. Iš k: Lina Poskočimaitė, Kristina Quinn, Lina Aukštuolytė, Milda Chmieliauskaitė, Svaja Mikulionytė, kun. Kęstutis Kėvalas, Diana Jankutė, Lukas Laniauskas, SJ ir Viktorė Tijūnėlienė.

Daugiau nuotraukų iš Žiemos kursų pamatysite užsukę į moksleivių tinklalapį:

www.mesmas.org

Nidos Vidutytės nuotraukos

GANYTOJO ŽODIS

ŽENGIAME Į PADĖKOS UŽ LAISVĘ METUS

ARKIV. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Antrosios Kalėdų dienos Mišių Dievo žodžio liturgijoje kalbama apie visai nešventiškus dalykus. „Apaštalų darbų“ knyga pasakoja apie diakono Stepono kankinystę: „Baisiai rėkdami, jie užsikimšo ausis ir visi kaip vienas puolė jį, išsitempė už miesto ir užmušė akmenimis“ (Apd 7, 57). Užsikimšo ausis, kad negirdėtų žinios apie žydų nukryžiuotą ir Dievo išaukštintą Žmogaus Sūnų. Amžių būvyje panašiai daug kas elgsis, nes prieš tiesą lengviausia kovoti akmenimis – teismais, įkalinimais, žudymais. Tuos akmenis dar taip neseniai matėme, o kai kurie net patyrėme: už nupieštą Vytį galėjai visam gyvenimui sugadinti savo karjerą, o už pasakytą tiesos žodį – būti nuteistas ilgai katorgai.

Kristus perspėjo, kad jo mokinių persekiotojais kartais bus net patys artimiausieji žmonės: „Brolis išduos mirti broį, ir tėvas – sūnų, o vaikai sukils prieš gimdytojus ir žudys juos.“ Taigi, Jėzus Kristus mums nepažadėjo visiškos ramybės, o tik vidinę, dvasinę, grindžiamą pasitikėjimu Dievu. Jėzus kalbėjo mokiniams: „Aš jums palieku ramybę, duodu jums savo ramybę. Ne taip aš ją duodu, kaip duoda pasaulis. Tenebūgštauja jūsų širdys ir teneliūdi!“ (Jn 14, 27). Šis pažadas įkvėpė Kristaus mokinius drąsiai eiti į priešiškausi nusietais pasaulį ir nešti Evangelijos žinią iki žemės pakraščio. Šie Viešpaties žodžiai duoda drąsos ir dažnai labai nepalankiomis nūdienos sąlygomis skelbti ir liudyti Kristų.

Antrąją Kalėdų dieną susirinkome ne tik pasveikinti užgimusį Kristų, ne tik paminėti pirmąją ištikimą jo liudytoją Steponą, bet ir užbaigti Lietuvos tūkstantmečio minėjimą. Kai valdžios vyrai nutarė jį minėti, Vyskupų konferencijoje svarstėme, kaip Bažnyčia irgi galėtų jį paminėti. Atsakymą davė toji pati Kvedlinburgo kronika: joje pirmą kartą buvo paminėtas Lietuvos vardas vieno misionieriaus kankinystės kontekste. Šv. Brunonas nešė Evangelijos žinią į baltų kraštus, paskelbė ją valdovui Netimerui, jį drauge su kitais to krašto vyrais pakrikštijo, bet greitai buvo nužudytas. Pavydas, pyktis, gal nepasitikėjimas svetimšaliais – kas šiandien atsakys, dėl ko buvo įvykdyta žmogžudystė. Kronika apie tai nieko nekalba, ji tik aprašo faktą, kas įvyko 1009 m. Lietuvos pasienyje.

Krikščioniškai Lietuvos istorijai, ir ne tik jai, šie tūkstančio metų senumo įvykiai mūsų pasienyje labai svarbūs. Juk tai mūsų krikšto pradžia. Tai kas, kad tas žingsnis buvo tik iš dalies sėkmingas, bet, kaip liaudis sako, gera pradžia – pusė darbo. Netimeras ir keli šimtai jo aplinkos žmonių buvo pakrikštyti ne kalaviju, bet, panašiai kaip ir visoje Europoje, laikiai skelbiant Gerąją Naujieną.

Karalius Mindaugas žengs antrąją Lietuvos krikšto žingsnį ir 1251 m. pasikrikštys. Deja, šis krikštas netapo visos Lietuvos krikštu, nes karalius buvo nužudytas. Ir šitas žingsnis buvo svarbus, nes liudijo su-brendusį suvokimą, jog Lietuvai reikia likti vienybėje su krikščioniška

Europa. Didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila pats pasikrikštys ir krikštys Lietuvos žmones, ir nuo 1387 m. krikščionybė taps lietuvių savastimi. Krikščionybė, nors ir pavėluotai, atvėrė mums duris į Europą, ir jų vėliau jokie istorijos vėjai – carinė ir sovietinė okupacija – negalėjo uždaryti. Lietuviai, pažinę Jėzų Kristų, brangino savo tikėjimą ir jautėsi esą krikščioniškos Europos dalimi.

Didysis Lietuvos kunigaikštis Vytautas 1413 m. pakrikštys ir žemaičius, ir taip galutinai bus užbaigtas Lietuvos krikštas. Po trejų metų, tikiuosi, ši įvyki labai iškilmingai paminėsime, nes Jogailos krikšto dėl sovietinės valdžios trukdžių negalėjome paminėti derama iškilme. Mūsų didysis brolis iš Rytų, leidęs iškilmingai minėti Kijevo Rusios krikšto tūkstantčio metų jubiliejų, prieš 22 metus darė viską, kad tik mažiau būtų kalbama apie Lietuvos krikšto jubiliejų.

Šiandien užbaigiame minėti Evangelijos žinios tūkstantmetei Lietuvai jubiliejų. Iš tikrųjų minėjome prieš tūkstantį metų prasidėjusį Lietuvos krikšto kelią, kuris nėra galutinai užbaigtas ir tęsis tol, kol bus minimas Lietuvos vardas. Betliejaus Kūdikis nuolat belsis į geros valios tautiečių širdis ir prašysis priimamas. Tie, kurie atidarys savo širdies duris, per krikštą taps Kristaus broliais ir seserimis.

Lietuvos tūkstantmečio jubilėjus – tai proga kiekvienam iš mūsų pasitikrinti, kaip mes elgiamės su Kristumi, kurį savo krikšto metu įsipareigojome ištikimai sekti. Ar kartais neatsitinka panašiai, kaip atsitiko diakonui Steponui? Ar neleidžiame jį kažkam užmėtyti akmenimis?

2010 metais minėsime Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20 m. jubiliejų. Tai svarbi sukaktis, nes po 50 okupacijos metų atgauta laisvė atnešė mums daug džiaugsmo, bet ne kartą ir kartaus nusivylimo. Užuoat džiaugęsi išsvajota laime, kartais pasijusdavome stovį prie sudužusio laivo. Daugelis šiandien klausia, kodėl tiek nesėkmių. Nejaugi esame kažkokie nevykėliai, kad užuoat priėmę Dievo dovaną ir atsakingai ja pasinaudoję geriau lipame vieni kitiems per galvas ir kiekvienas mąstome tik apie save? Bažnyčia turi atsakymą: atsakingai ir vaisingai laisve galime pasinaudoti tik laiminami Kalėdų Kristaus. Tik jis vienas gali padėti mums susidoroti su savuoju egoizmu ir šalia savęs matyti silpnesnius, bet ne mažiau už mus norinčius būti laimingus.

Lietuvos vyskupai paskelbė 2010 metus Padėkos už laisvę metais. Jų šūkis bus apaštalo Pauliaus, taip pat kankinio už Kristų, žodžiai: „Jūs, broliai, esate pašaukti laisvei! Tikrai dėl šios laisvės nepataikaukite kūnui, bet stenkitės vieni kitiems su meile tarnauti“ (Gal 5, 13). Kauno arkivyskupijoje jau pradėjome minėti Laisvės metus, todėl kviečiu visus – kunigus, vienuolius ir pasauliečius – per 2010 metus ne tik dėkoti Dievui už laisvės dovaną, bet kasdien savęs klausti: ar atsakingai naudojames laisve, ar nepataikaujame savo kūniškai prigimčiai, užmiršdami tarnavimą kitiems.

Kauno arkiv. inf.

STASYS GOŠTAUTAS

Dar apie Dievą be bažnyčių arba bažnyčią be Dievo

Tiesiog liūdna žiūrėti į kadaise buvusias pilnas lietuviškas parapijas, šiandien apleistas, tuščias, pasmerktas sugriovimui. Pravažiuoju pro savo parapijos bažnyčią Norwoode, MA ir tiesiog pikta darosi, kai matau vietoj bažnyčios butų kompleksą. Nieko nėra švento, tiesa? Paskutiniu laiku pasipylė straipsnių apie Katalikų Bažnyčios likimą Amerikoje, vadinasi, jau atėjo laikas susirūpinti. Romualdo Kraučiuo ir Vytauto Volerto straipsniai šia tema tikrai yra verti dėmesio.

Kas darosi su Katalikų Bažnyčia? Pasaulyje bažnyčios griūva, o mečetės auga, dauginasi. Turiu omeny pačios Katalikų Bažnyčios hierarchijos keistą norą griauti, naikinti savo parapijas, sumažėjus parapijiečių skaičiui. Bažnyčias pastatė paprasti žmonės, kiekvieną savaitę atiduodami porą skatikų į bendrą katilą, ir dar pridėdavo keliolika valandų po darbo, dėdami plytą prie plytos, linksmi, su daina statydami šventorių savo šeimai ir savo anūkams. Ir jie tai darė laimingi, manydami, kad tas paminklas stovės amžinai, ir jis ir jo palikuonys galės didžiuotis bočiaus darbu. Bet kur tau!

Aną dieną pravažiuoju pro Wellesley, MA miesto bažnyčią, kurią jau penkeri metai saugo parapijiečiai, kad vyskupas nedrįstų jos sunaikinti. Kiekvieną naktį budi grupelė su žvakėmis, nes, rodos, išjungta elektra. Nieko nesuprantu. Jeigu jau taip reikia tų pinigų, argi negalima rasti švelnesnio būdo jiems įsigyti? Ar būtinai reikia imtis drastiškų priemonių, griauti tai, ką parapijiečiai sukūrė su meile, ir išmesti juos į gatvę? Kodėl bažnyčios pastatai turi mokėti už kunigų nusikaltimą?

Tiesa, ką žmogus davė Dievui, yra Dievo, t. y. Bažnyčios, ir nebandyk atimti, kaip sovietai bandė. Bet Katalikų Bažnyčia pamiršta antrąjį Kanonų įstatymą, kad vyskupas turi atsižvelgti, kokiam tikslui tie pinigai buvo paskirti ir pagal tai elgtis. Jeigu lietuviui sudėjo pinigėlius, kad turėtų bažnyčią, salę ir užieigą, tai Bažnyčia turėtų pildyti jų valią, taip sako šv. Kanonas.

Lietuviškų bažnyčių uždarymas nėra tik parapijos ar tikinčiųjų reikalas. Nes bažnyčia nėra tik maldos namai, kaip paprastai suprantama, bet ir rimta vieta visiems parapijiečiams sueiti, pasidžiaugti, pabendrauti ir pasidalinti kasdieniais reikalais. Todėl kiekvienas bažnyčios uždarymas yra ir mūsų visų išmetimas iš bendruomenės ir draugų rato. Kur tada eisime?

Neseniai sužinojau, jog iš kadaise buvusių 150 lietuviškų parapijų JAV, jau dauguma jų uždarytos, o kitoms gresia tas pats likimas. Kodėl? Kodėl kardinolai ir arkivyskupai „užsirūstino“ ant lietuviškų bažnyčių? Kodėl airių, lenkų, italų bažnyčios susilaukia geresnio elgesio? Ar tai diskriminacija? Nežinau. Bet skamba labai nepalankiai mūsų tautai.

Viena po kitos uždarinėjamos bažnyčios, o mes, lietuviai, tik skundžiamės, bet nieko nedarome. Gaila Šv. Jurgio bažnyčios Shenandoah, PA. Tai ne tik seniausia lietuvių šventovė Amerikoje, bet ir didžiausia šio anglikasių miestelio bažnyčia, įregistruota kaip Pennsylvania valstijos istorinis paminklas. Ne visai suprantu, kodėl jos negalima buvo išsaugoti? East St. Louis (Illinois) taip pagerbė Muloko ir Jonyno prieš 55 metų statytą bažnyčią. Ir nors ten liko tik 12 aktyvių parapijiečių (200 per didžiąsias šventes ir piknikus), ta bažnyčia stovi nepaliesta verslininkų, kurie labai norėtų tą paminklą nugriauti ir paversti butų rajonu. Aušros Vartams, Manhattan, New York mieste, suėjo šimtas metų nuo pradėtos statyti keistos formos pseudoromaniško stiliaus bažnyčios prie Hudson upės uosto, dabar tunelio (Hudson Square). Tai svarbus istorinis įvykis, kurį reikėjo sureikšminti. Nežinau, ar buvo kreiptasi į miesto istorinę draugiją (New York Historical Society) ir paprašyta, kad Aušros Vartai būtų priimtą į istorinių paminklų sąrašą. Aišku, kai bažnyčia stovi pusiau sugriauta, yra sunku ką nors daryti.

Bet panašiai laukime yra Detroitas, Rochesteris, dreba ir Daytonas ir kt. Mano draugas Rimas Mulokas apvažiavo keletą tų pavojuje esančių bažnyčių. Buvo net Custer, MI, žymaus Andriulio statytoje lietuvių bažnyčioje, kuri jau visai ne lietuviška, net klebonas iš Afrikos. Detroitie lietuviai pyksta, kad ne toks klebonas, Los Angeles bijo, kad ateis filipiniečiai. Visi bėdavoja, bet nieko nedaroma, parapijos smunka, sensta ir yra mažai lankomos.

Mūsų tėvai kūrė parapijas neturėdami pinigų, bet vis tiek surado būdus statyti bažnyčias, klubus ir mokyklas. O jų vaikai baigia viską nuvalkioti ir prarasti. Daug kas yra nusivylęs dipukų palikuonimis. Jie turi gerą išsimokslinimą, gerus darbus, važinėja aplink pasaulį, dauguma gyvena gerai, bet nieko konkretaus nepastatė. Ne tik nepastatė, bet baigia viską sugriauti. Jau net trečiabangiai daugiau daro, negu mūsų dipukų įpėdiniai. Jie energingi, steigia mokyklas, sporto sales, klubus, restoranus ir net laikraščius.

Bet mūsų maža kova, atrodo, bejėgiška. O gal dar yra vilties palenkti Katalikų Bažnyčios sprendimą į mūsų pusę? Bostone laikinai pasisekė – šv. Petro bažnyčia veikia. Tiesa, šeštadienį, gruodžio 19 d., ji užsidedė, gaisrininkai padarė daugiau žalos negu gaisras: sudaužė du su puse senų vitražų, kad išeitų dūmai.

Nukelta į 8 psl.

„Maisto banko” atstovė JAV: „Lietuva – ne pasakų ar prisiminimų šalis”

LORETA TIMUKIENĖ

Maisto banko idėja plinta

Kiekvienas iš mūsų, net ir pakeltas vidury nakties, galėtume išvardinti bent kelis bankų pavadinimus, tačiau nedaugelis galėtų pasakyti, kokį turtą valdo „Maisto bankas”. Iš tiesų šis bankas irgi kaupia ir dalija, tačiau ne pinigus, o... maistą. „Maisto bankas” yra labdaros organizacija, surenkanti labdarą maisto produktais iš juos gaminančių ar jais prekiaujančių ir išdalinti tuos produktus organizacijoms, šelpiančioms skurstančius.

Maisto banko sumanymas, atsiradęs Jungtinėse Valstijose 1986 m., sėkmingai paplito Europos Sąjungos (ES) šalyse. „Maisto bankai” veikia tiek išsivysčiusios ekonomikos valstybėse (JAV, Japonijoje, septyniolikoje Europos valstybių), tiek skurdesnių regionų šalyse – Indijoje, Ganoje, Pietų Afrikos Respublikoje, Egipte ir kt. Savarankiškieji „Maisto bankai” jungiasi į federacijas savo šalyse, o ES mastu juos jungia Europos maisto bankų federacija. 2008 m. šios federacijos tinklui priklausantys 232 „Maisto bankai” išdalino daugiau nei 289,000 tonų maisto.

„Maisto banko” projektą Lietuvoje 2001 m. pradėjo organizacija „Lietuvos ir JAV iniciatyvos” (LUSI), o 2007 m. „Maisto bankas” tapo savarankišku labdaros ir paramos fondu. Pradėjo be jokio finansavimo, tik su gerais norais, netrukus sumanytojų kilnius tikslus ir jų užsidegimą ir darbus įvertino bendrovė „Kraft Foods Lietuva”, tapdama Fondo rėmėja. „Maisto bankas” palaiko ryšius su kitų šalių labdaros organizacijomis, 2007 m. tapo Europos maisto bankų federacijos nariu.

Sunkmečiu daugėja skurstančių

Verta paminėti, kad išsiplėtusioje ES skurstančiais žmonėmis laikoma 16 proc. gyventojų. Šalys skirtingos: jei Olandijoje skurstančių yra tik 10 proc, tai Latvijoje – 23 proc., Lietuvoje – 20 proc., kaip ir Italijoje bei Estijoje. Žinoma, Olandijoje ar Liuksemburge, kur maistui skiriama tik 10 proc. šeimos biudžeto, maisto kainų šuolį pakelti lengviau negu Lietuvoje, kur maistui išleidžiama apie 30 proc. pajamų.

Tačiau visose šalyse skursta tos pačios visuomenės grupės – labiausiai vienišos motinos su vaikais bei vieniši senoliai. Juos ypač veikia maisto brangimas, ryškiai prasidėjęs 2007 m. rudenį visoje Europoje.

Vargu ar visi šie skaičiai padeda suvokti, ką XXI amžiuje reiškia skursti. Nesvarbu, kur – ar Danijoje, ar Amerikoje, ar Mozambike, ar Afganistane – skurdas yra baisus. Ne visi turėjome galimybę savo akimis išvysti skurdo veidą ar savo kailiu išbandyti vargetos dalį. O jei nesi susidūręs su skurdu, kažin ar susimąstysi, kad lengva ranka į šiukšlių kibirą metamas kšnis kai kam gali išgelbėti ir gyvybę.

Užgriuvus sunkmečiui Lietuvoje, kaip ir kitose pasaulio šalyse, pradėjo sparčiai augti nedarbas. Šimtai pajamų netekusių žmonių kas savaitę pasibeldžia į „Maisto banko” duris. Praėjusiais metais skurstančiųjų ir alkstančiųjų skaičius išaugo daugiau nei tris kartus, tad kiekvieno žmogaus dosnumas ir atjauta tampa dar svarbesnė nei kada nors anksčiau.

Vertinga praeities patirtis virsta gerais ateities darbais

Alkis, skurdas, maisto taupymas, dalijimasis, savanorystė, atjauta – visa tai rūpi „Maisto bankui”, nes ši organizacija siekia vertingą praeities patirtį paversti gerais ateities darbais. Vienas iš tokių darbų – maisto rinkimo akcija, jau kelis dešimtmečius rengiama daugelyje Europos šalių. Ji, dar vadinama „gerumo barometru”, tampa tradicine ir Lietuvoje. Parduotuvėse budintys akcijos savanoriai ne tik kviečia apsipirkti atėjusius žmones nepamiršti skurdžiai gyvenančiųjų ir paaukoti truputį maisto, bet ir papasakoja pirkėjams, kokie produktai nepasitūrin-

vertė didesnė nei 10 mln. Lt. Tiek maisto pakaktų kas mėnesį pamaitinti 60,000 sunkmečio prispaustų žmonių.

Nuo 2006 m. Fondas taip pat vykdo maisto iš ES atsargų tiekimo programą nepasiturintiems žmonėms Vilniaus ir Panevėžio savivaldybėse. Kituose Lietuvos miestuose tą pačią programą vykdo „Caritas” ir „Raudonasis kryžius”. Per tą laiką žymiai pasikeitė padėtis maisto produktų rinkoje – sumažėjo maisto atsargos, pakilo maisto produktų kainos. Ir ne tik Lietuvoje, bet ir visoje Europoje. Visa tai kelia ES šalių vadovų susirūpinimą. Žadama dviem trečdaliais padidinti lėšas nepasiturinčių žmonių šalpos programoms. 2007 m. tam buvo skirta 275 mln. eurų, 2008 m. – 310 mln. Beje, Lietuvai 2008 m. buvo skirta 4,5 mln. eurų. Manoma, kad labdarą maistu reikia sujungti su kitomis programomis – socialinės atskirties mažinimo, sveiko maitinimosi.

Nors atrodo, kad „Maisto banko” rėmėjų ir savanorių netrūksta, bet jų

Maisto produktų rinkimo akcija „Akropolyje”.

tiems yra būtiniausi. Tokios akcijos metu paaukoti maisto produktai padalinami organizacijoms, globojančioms našlaičius, nepasiturinčius pagyvenusius žmones ir daugiavaikes šeimas, neįgaliuosius ir kitus skurdžiai besiverčiančius žmones. Šios surinktą maistą išdalina savo globjamiems žmonėms arba sunaudoja jų maitinimui.

2008 m. Lietuvoje surinkta ir nepasiturintiems asmenims išdalinta 459 tonos maisto produktų, kurių vertė viršijo 2,1 mln. Lt. Praėjusiais metais išdalinta apie 1,200 tonų maisto produktų. 2008 m. vienas „Maisto bankui” skirtas litas tapo 10 Lt vertės parama skurdžiai gyvenantiems žmonėms.

Ne visos galimybės išnaudotos

O galimybių padėti šalia esančiam tikrai dar yra, tik reikia gerai apsidaityti. „Maisto banko” atlikti tyrimai rodo, jog Lietuvoje kasmet vien maisto prekybos pramonėje išmetama apie 4,300 tonų maisto, kuris galėtų būti suvalgytas. Šio maisto

paieškai ir veiklos vykdymui reikia daug pastangų. Ypatingai šio ekonominio sunkmečio metu poreikių tik daugėja. Pavyzdžiui, „Maisto bankui” reikalingi šaldytuvai, kuriuose būtų galima laikyti ir gendančius produktus, nes šiuo metu Fondas renka ir dalina tik negendančius maisto produktus. Taip pat reikalinga pagalba naujiems projektams vykdyti, savanorių ir rėmėjų tinklams palaikyti, administracinėms išlaidoms padengti. Tarp gražių jau pradėtų projektų – moksleivių sveikos gyvensenos ugdymas, pagalba socialinės rizikos asmenims ugdant tinkamos mitybos įgūdžius.

Lietuvos „Maisto banke” dirba tik keletas darbuotojų. Akcijų metu su „Maisto banku” bendradarbiauja keli šimtai organizacijų, tūkstančiai savanorių. Šiai labdaros organizacijai vadovauja Deimantė Žebrauskaitė, už savo sumanų vadovavimą pernai buvo viena iš kandidatų žurnalo „Veidas” metų vadybininko konkurse. MB nuolat remia dešimtys Lietuvos ir tarptautinių maisto pramonės įmonių ir prekybos tinklų bei fiziniai asmenys.

Lietuva – ne pasakų ar prisiminimų šalis

Pasirodo, „Maisto banko” rėmėjų esama ir Jungtinėse Valstijose. Tai Community Action Lithuania (CAL) – California valstijoje prieš 5 metus įsteigta ne pelno organizacija, remianti pilietines akcijas Lietuvoje. Kaip sakė viena iš CAL įkūrėjų Rimgailė Viskanta, jie nusprendė remti „Maisto banką”, nes tai – ne tik labdaros organizacija, remianti į skurdą patekusius žmones, bet taip pat skatinanti Lietuvos demokratijai svarbius pilietinės atsakomybės, savanoriavimo bei verslo, valdžios, bendruomenių partnerystės procesus.

Pasak R. Viskanta, jos mama, anksčiau dažnai keliavusi į Lietuvą, o dabar gyvenanti ir dirbanti ten, iš arčiau pamatė, ką gali nudirbti veiklūs žmonės bei organizacijos, jeigu sulaukia moralinės ir finansinės paramos. Tad R. Viskanta ir jos mamos įkurta CAL nuo pirmų dienų palaikė „Maisto banką” ir dar kelis projektus, susijusius su kova prieš prekybą žmonėmis. Kaip sakė R. Viskanta, iki šiol jų nuopelnai kuklūs, bet visi persiųsti pinigai tikrai pasiekia tikslą, nes dirbama tik su patikrintomis, žinomomis organizacijomis. Ateityje tikimasi įgyvendinti ir daugiau sumanymų. Planuojama dar išplėtoti JAV bendradarbių ir rėmėjų grupę, nes pati Rimgailė, kartu su vyru dabar auginanti tris vaikus sakė paprasčiausiai nespėjanti įgyvendinti visų su „Maisto banku” susijusių sumanymų.

Buvo smalsu, kodėl ši 35 metų moteris, gimusi ir užaugusi Jungtinėse Valstijose, savo laiką ir jėgas skiria Lietuvos skurstantiesiems. R. Viskanta taip paaiškina savo tokios veiklos pasirinkimą: „Buvau auklėjama lietuviška dvasia. Augdama lankiau lituanistinę mokyklą šeštadieniais, vasaromis važiuodavau į lietuvių stovyklą ‘Neringa’. Bet man Lietuva – ne pasakų ar prisiminimų šalis, o konkretus, man artimas kraštas su konkrečiomis problemomis. Lietuvoje gyvenantys žmonės siekia geresnio gyvenimo, kaip ir žmonės visur. Dabar Lietuva išgyvena ypatingai sunkų laikotarpį. Man, kaip lietuvei, tiesiog norisi prisidėti prie bendrų pastangų, kad Lietuva atsigauntų, kad taptų kraštu, kuriame kiekvienas lietuvis būtų tikras dėl ateities, kiekvienas vaikas augtų mylinčioje šeimoje.”

Turėkime vilties, kad šioms Rimgailės norams lemta išsipildyti, o atjautos vargstantiems dvasia sulauks vis didesnio būrio palaikančiųjų.

Aukos, skirtos „Maisto bankui” per CAL, gali būti nurašomos nuo JAV mokesčių. (Čekius galima rašyti Community Action Lithuania, pažymint ant čekio, kad auka skirta „Maisto bankui”, ir siųsti adresu CAL, c/o Rimga Viskanta, 650 San Diego Dr., Encinitas, CA 92024).

Plačiau apie „Maisto banko” veiklą galima pasiskaityti internetinėje svetainėje www.maistobankas.lt.

NUOMONĖ

Dar apie Almos fondą

STASĖ E. SEMĖNIENĖ

Smagu buvo išvyti, jog Leonidas Ragas pastebėjo ir išdrįso pajudinti kai kuriuos leidinio „Almos Adamkienės labdaros ir paramos fondas – Su gerumu į ateitį 1999–2009“ (sudarė Imandra Nekrošiūtė-Daukšienė, išleido „Svajonių kalvė“) trūkumus bei nesklandumus. Savo laiške „Apie Almos fondą ir išeivijos indėlį“ („Draugas“ 2009 m. lapkričio 14 d.) jis cituoja Marijos Krauchunienės laišką „Ar bus tęstinumas? („Draugas“, 2009 m. lapkričio 5 d.), kuriame pastaroji, būdama Čikagos lietuvių moterų klubo (ČLKM) narė, išsamiai (vokiečiai pasakytų, „kurz und deutlich“ – trumpai ir aiškiai) pamini Klubu suaukotas stambias sumas. Visų tų sumų L. Ragas labai teisingai pasigedo anksčiau minėtame leidinyje. Ir nenuostabu, nes leidinys, nors gražus ir išvaizdus (Lietuvoje leidžiamos knygos, žurnalai ir kt. labai skoningai ir gražiai spausdinami), savo turiniu tarsi greitomis, paviršutiniškai, be gilesnio atidumo, kaip mūsų kritiškasis poetas Kazys Bradūnas būtų įvertinęs, „atmestina“ padarytas. O štai viena „Draugo“ bendradarbė, pati rašanti puikius straipsnius, nusistebėjo: „Daryta, bet nepadaryta“. Ir visa tai neginčytina.

Šiaip leidinyje aibės spalvotų nuotraukų, o pačioje pradžioje – didžiulė 8x10 spalvota Almos Adamkienės fotografija.

Atrodo, lyg leidinyje svarbiausias asmuo, net svarbesnis už pačią Almą, yra Fondo direktorė Sigutė Kačinskienė (Bajorskaitė). Leidinyje rašoma, jog palikusi pedagogės darbą Šiauliuose, „ponia Sigutė atvyko į sostinę kurti fondo“. O pati ponia Sigutė prisimena: „Teko pradėti nuo nulio. Pinigų nebuvo. Tik pirmasis ponios Almos įnašas, gautas iš Čikagos moterų klubo.“ Ar tai teisybė?! Vaje, vaje, kiek klaidų padaryta viename „nekaltame“ pareiškime. Nuo kada 2,000 Lt yra nulis? Kodėl nepažymėtas įnašo suma? O ir Klubu pavadinimas neteisingas. Rimtame 10-mečio leidinyje nė žodelio apie Almos fondo įsteigimą – kas įsteigė, kur, kada, kaip? O įsteigimo istorija iš tikrųjų dar yra gyva, „kaltininkėms“ esant gyvomis liudininkėmis. Čia svarbiausią, galima sakyti, pagrindinį vaidmenį suvaidino Čikagos **lietuvių** moterų klubas. Taigi, ir Almos fondo įkūrimo gijos pradžią surandame Čikagoje, kurioje ir pati A. Adamkienė daugelį metų gyveno.

Štai to Fondo įkūrimo tikroji pradžia. 1998 m. naujai išrinktą LR prez. Valdą Adamkų su žmona Alma išlydinti į Lietuvą, ČLKM su „gero vėjo“ linkėjimais atėjo ne tuščiomis rankomis. Per Lietuvos našlaičių globos komitetą (LNGK), Leontinos Dargienės ir Birutės Zalatorienės pasiūlymu, įteikė 500 dol. (tuomet vertė buvo 2,000 Lt) Lietuvoje vargstantiems vaikučiams padėti. Darbščioji Birutė Užgirytė-Jasaitienė tuojau sumanė vienkartinę auką paversti naudingesniu dalyku – įsteigti Almos fondą. Bematant 1998 m. vasario 7 d. B. Jasaitienė „Drauge“ paskelbė, jog „LNGK apimtyje su šiais pirmaisiais 500 dol., paaukotois ČLKM, **steigiamas** Almos fondas, Lietuvoje vargs-

tanties vaikams padėti.“ Toji „kukli“ auka virto Almos fondo kertiniu akmeniu. Kaip šiandien matyti, tai buvo gajį sėklą, patekusi į derlingą Lietuvos dirvą!

Na, o 1999 m. spalio 10 d. ČLKM iškilmingame pokylyje, pagerbiant A. Adamkienę, dalyvaujant Čikagos arkivyskupui kardinolui Francis George, OMI, pokylio pirm. Birutė Zalatorienė, įteikdama Almai Lietuvos iškilios moters žymenį, taip pat perdavė ČLKM 10,000 dol. (40,000 Lt) čekį.

Nesismulkinant, neblusinėjant po visą „karštomis rankomis“ surašytą Almos fondo leidinį, visgi tenka išsakyti kai kurių skaitytojų nusi-vylimus. Ne vienam įkyria dulke krito į akį 30 vaikų 2 savaitėms, tarytum „smetonėlė“ – prabanga, pasiuntimas į užsienį – kelionė į Graikiją. Kitas uolus skaitytojas apgailestavo pačios Almos leidinyje minimų didžiųjų filantropų Gražinos (Gudaitytės) ir Jim Liautaud, stambių aukotojų, pavardžių neradęs rėmėjų sąrašė. Apskritai, rėmėjų sąrašas netvarkingai sumestas. Antai, pora pavyzdžių iš tos krūvos: Ponai Dalia ir Vytautas Gruodžiai, Ponia Laima Didžiulienė ir kiti „ponai“ surašyti ne pagal jų pavardžių pirmąją raidę – G ar D, bet, bet pagal P. Ir surask tu, gudročiau, norimą pavardę.

Prieš užbaigiant, yra nedovanotina „atminties stoka“ – apsileidimas neatsiminti organizacijos pavadinimo. Tad būtina Lietuvoje tėvynainiams priminti senos, garbingos, daug nuveikusios, stiprios filantropinės organizacijos Čikagos **lietuvių** moterų klubo istoriją. ČLKM buvo įsteigtas 1923 m. septynių susipratusių lietuvaikių: Onos Beržinskis, Mareella Elias, Onos Kiras, Antoinette Nausėda, Elizabeth Satkauskas, Onos Stankūnas ir Susan Šlakis su šūkiu: „Ne tai, ką tu gauni, bet ką tu duodi, matuoja tavo gyvenimo vertę!“ Pagal pasirinktą šūkį, jos savo veiklą pradėjo įteikdamos pirmą finansinę paramą jaunutės Lietuvos Respublikos trims našlaičių prieglaudoms.

Po Antrojo pasaulinio karo atvykę radome labai veiklų ČLKM. Tai buvo ano meto *creme de la creme* nuoširdžiai atsidavusių labdaros bei paramos darbuotojų spalvinga puokštė: Ona Biežienė, Aldona Barcus-Daukuvienė, Genovaitė Giedraitienė, Nora Gugienė, Antoinette Kazanauskienė, Della Kuraitienė, Josephine Lapinskienė, Antanina Nausėdienė, dr. Joan Kazanauskaitė-Oksienė, Vera Olienė, Maria Rudienė, Lillian Vanagaitienė ir kt. A. Nausėdienė, viena iš klubo steigėjų, 1934 m. apdovanota LDK Gedimino ordinu. ČLKM garbės pirmininkės buvo Juzė Daužvardienė ir Sofija Smetonienė.

Po Antrojo pasaulinio karo atvykusios imigrantės mielai prisijungė prie ČLKM: Dalia Bobelienė, Elena Čizinauskienė, Leontina Dargienė, Mėta Gabalienė, Ramona Kaveckaitė, Nijolė Kaveckienė, Marija Krauchunienė, Vilhelmina Lapienė, dr. Alina Lipskienė, Praurimė Ragienė, Stasė Semėnienė, Birutė Zalatorienė ir kt. Dabar Klubui veikliai vadovauja Genovaitė Maluškienė, Genovaitės Giedraitienės duktė.

„Pen Parentis“ organizacijos organizuojamas skaitytojų būrelis.

M. De Voe pokalbis su pasauliu

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ

Milda De Voe – talentinga lietuvių kilmės rašytoja, nuostabi dviejų vaikučių motina, „Pen Parentis“ kompanijos organizatorė šiandien dalijasi savo gyvenimo istorija. Anot jos, teisingas žodis yra aukso vertės, ir mūsų tikslas pasirūpinti, kad tas žodis pasiektų kuo daugiau žmonių. Pasiklausykime įdomaus autorės pasakojimo apie šeimą, kūrybą, meilę žmogui bei kaip, kada ir kur ji pradėjo savo pokalbį su pasauliu.

– Ar galėtumėte trumpai pasakoti apie savo kilmę, šeimą?

– Gimiau Jungtinėse Amerikos Valstijose, Texas valstijoje. Abu tėveliai atvyko iš Lietuvos pokario laikotarpiu. Tėvas a.a. Ramūnas Motekaitis yra kaunietis, o motina Veronika Tijunelytė gimė Skaigirijje, netoli Latvijos. Turiu tris jaunesnius brolius, kurie man labai artimi. Vienas jų Kazys su šeima gyvena Čikagoje. Kitas brolis Liudas yra Lietuvoje. Na, o trečiasis – Bronius gyvena Texas, netoli mamos. Močiutė a.a. Izabelė Blaudžiūnaitė- Motekaitienė ir mano dėdė Manigirdas Motekaitis Čikagoje yra gerai žinomi muzikai. Kita močiutė Lucija Tijunelienė buvo žymi dailininkė. Dažnai rengdavo parodas Texas, Čikagoje ir New York. Džiaugiuosi, jog esu kilusi iš tokios meniškios šeimos.

– Puikiai kalbate lietuviškai, kaip pavyko išsaugoti lietuvių kalbą?

– Oi, čia galime visą parą kalbėtis. Nuo pat pradžių mano tėvai mane auklėjo ir mokė lietuviškai, tad nebuvo progos nei priešintis, nei primti. Namuose visuomet kalbėdavome lietuviškai, tai ir buvo mano pagrindinė lietuvių kalbos mokykla. Įdomu tai, jog mes buvome vienintelė lietuvių šeima mūsų mieste ir man buvo pasakyta, jog lietuvių kalba – tai mūsų šeimos kalba. Be to, mes gyveno universiteto miestelyje, tad dauguma mano draugų taip pat turėjo savo namų kalbą – olandų, korėjiečių, kinų ir daugelį kitų. Tad buvo normalu namie kalbėti sava kalba, o anglų kalba buvo kaip bendra kalba susikalbėti su kitomis šeimomis ir kitais žmonėmis.

Turiu paminėti ir tai, jog būdama dešimtoje klasėje, buvau išsiųsta į Vokietiją, Vasario 16-osios mokyklą.

Ten man labai patiko, tik beprotiškai pasiilgau namų. Antraisiais metais grįžau namo, kadangi mama norėjo, jog baigčiau gimnaziją Amerikoje.

– Kokia kalba kalbate namuose su savo šeima?

– Mano vyras yra amerikietis, tad jis lietuviškai moka tik porą žodžių. Su vaikais stengiuosi truputį pabendrauti lietuviškai, bet nėra lengva, kai aplink vien angliška aplinka. Būtų smagu leisti juos į Maironio šeštadieninę lituanistinę mokyklą, tačiau per toli keliauti be automobilio. Jei būtų koks vaikų darželis arčiau, tikrai ten juos leisčiau. Žinoma, būtų smagu ir pastovyklauti su jais kartu kokiaje lietuviškoje aplinkoje.

– Ką jums reiškia lietuvių kalbos išsaugojimas?

– Įdomus klausimas. Prieš 1990-uosius žygiuodavau su vėliava gatvėmis, šaukdama – „Laisvės Lietuvai.“ Pagaliau, atgavus laisvę, likau lyg aitvaras be virvutės. Ką toliau daryti, kai viso gyvenimo tikslas jau pasiektas? Teko ieškoti naujo tikslo, kuris mane atvedė iki rašymo. Tada ir pradėjau rimčiau žiūrėti į kūrybą. Rašymas man – tai tarsi pokalbis su visu pasauliu, kur visi tavęs klausos. Bendravimas su kitais man visuomet buvo svarbus, o jei gali bendrauti dar ir su visu pasauliu, kodėl gi nepabandžius? Teisingas žodis yra aukso vertės.

– Kaip pajutote pašaukimą kurti?

– Sunkus klausimas. Iš pat pradžių buvau dainininkė, maniau, tapsiu kokia nors operos soliste, kaip mano močiutė. Man nepasisekė, nes balsą sugadinau dainuodama estradoje ir miuzikluose. Tuomet nusprendžiau tapti aktore. Vaidinau Shakespeare pjesėse ir kituose rimtesniuose vaidinimuose. Pagaliau ištekejau už „biznieriaus“, kuriam nepatiko mano dienotvarkė. Keldavausi vėlai, repetuodavome kasdien ir dar savaitgaliais, pasirodymai vykdavo kiekvieną dieną ir net naktimis, o jis dirbo nuo 9 val. r. iki 5 val. p.p., tad būdavo labai mažai laiko pabūti kartu. Tuomet nusprendžiau grįžti į universitetą, gauti magistro laipsnį. Kadangi man labai tada sekėsi su teatru, užsiorėjau studijuoti ką nors naują, kitonišką, rašymą. Ši sritis man visuomet buvo labai įdomi. **Nukelta į 12 psl.**

Vilnius, sausio 8 d. (ELTA) – Seimo galerijoje atidaryta vaikų piešinių paroda „Puokštė Lietuvos Laisvei“. Lietuva 19-ąjį kartą pagerbs už šalies laisvę 1991 m. sausį žuvusiųjų atminimą, prisimins tuos, kurie ant tėvynės laisvės aukuro paaukojo brangiausią, ką jie turėjo – savo gyvybes. Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena.

Eltos nuotr.

Australijoje be dokumentų likęs lietuvis nesulaukė pagalbos

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Pas gimines Australijoje viešėjęs kaunietis Edgaras Bičkus rimtai svarstė galimybę visam laikui ten pasilikti, nes prarado pasą, o Europos Sąjungos (ES) šalių diplomatai nesutiko jam padėti.

Nemalonumai E. Bičkų užklupo Mandurah mieste. Parduotuvėje vagis ištraukė rankinę, kurioje buvo pasas, piniginė ir mobiliojo ryšio telefonas.

Vyras dėl naujo dokumento išdavimo pirmiausia kreipėsi į Lietuvos garbės konsulą Australijoje Andrių Žilinską, bet jis pareiškė negalįs išduoti naujo dokumento.

E. Bičkus parašė elektroninį laišką Lietuvos Prezidentūrai ir teiravosi, ką toliau daryti. Atskriejo atsakymas, kad reikia kreiptis į artimiausią ES šalies konsulatą.

Lietuvis aplankė Prancūzijos, Ispanijos, Graikijos ir Suomijos konsulatų, tačiau visur išgirdo tą patį atsakymą: padėti negalime.

Prancūzijos konsulato darbuotojas patarė užsukti po 30 metų, kai bus jau tikra Europos Sąjunga. Kaunietis taip ir nesuprato, ką reiškia toks patarimas.

Dar kartą parašęs elektroninį laišką Prezidentūrai, E. Bičkus gavo patarimą kreiptis į Lietuvos ambasadą Japonijoje. Ji aptarnauja ir Australiją. Ji ir išgelbėjo kaunietį.

Praėjus dviem savaitėms po vagystės E. Bičkus kišenėje turėjo kelionės dokumentą, leidžiantį grįžti į Lietuvą.

E. Bičkus teigė, kad labiausiai jį nustebino ES šalių konsulatų darbuotojų abejingumas: „Viešai skelbiama apie šalių solidarumą. Tačiau konkretus atvejis atskleidė, kad susitarimai negalioja.”

Užsienio reikalų ministerijos Konsulinio departamento patarėjo Eduardo Petkevičiaus teigimu, Europos Sąjungos Bendrijų steigiamosios sutarties 20 straipsnis numato, kad kiekviena ES šalis išipareigoja suteikti pagalbą kitos ES šalies piliečiui.

„Australijoje dirbantys diplomatai taip pat turėtų žinoti apie šį sutarties punktą. Kiekvienas Lietuvos pilietis turi teisę kreiptis į bet kurį ES šalies konsulatą, kad jam būtų išduotas vienodas, visoje ES galiojantis laikinasis kelionės dokumentas”, – tvirtino diplomatas.

Didėja konsulinių pareigūnų darbo krūvis

Atkelat iš 1 psl.

Šių metų URM biudžetas yra 186 mln. litų – 9,5 proc. mažesnis negu 2009 m. ir 32 proc. mažesnis negu 2008 m.

„Todėl sunkmečio sąlygomis nėra galimybių didinti diplomatinį atstovybių ir konsulinių įstaigų darbuotojų skaičiaus atsižvelgiant į konsulinių paslaugų paklausos augimą. 2009 m. mažinant etatus atstovybėse buvo atsižvelgta į konsulinių pareigūnų darbo krūvį, todėl jų etatai buvo paliesti mažiausiai”, – teigia URM.

Anot ministerijos pranešimo, konsulinis mokestis už vizas, surenkamas Lietuvos atstovybėse Rytuose, yra svarbus įplaukų į valstybės biudžetą šaltinis. Greitos, kokybiškos ir lengvai prieinamos konsulinės paslaugos Lietuvos piliečiams yra vienas iš pagrindinių Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklos tikslų.

Dirbti į ambasadas ir konsulatų išvykstančiųjų konsulinių pareigūnų mokymo programos yra kasmet stiprinamos, į jas bus įtraukiama daugiau konsulinių pareigūnų praktinių įgūdžių ugdymo elementų. Taip pat bus rengiami šiuo metu dirbančių konsulų mokymai.

Ministro pirmininko sudaryta darbo grupė jau pateikė pasiūlymus Vyriausybei dėl Lietuvos piliečiams teikiamų paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę ir Lietuvos įstaigų bendradarbiavimo pagerinimo. Numatytos priemonės bus šiemet pradėtos įgyvendinti, darbus pabaigti planuojama iki kitų metų pabaigos.

URM siūlymu jau sumažinti reikalavimai teikiant dokumentus dėl paso išdavimo, sprendžiant pilietybės klausimus ir vykdant civilinės būklės aktų apskaitą. Diplomatinės ir konsulinės įstaigos užsienyje jau gali atlikti gyvenamosios vietos deklaravimą, Lietuvos Respublikos piliečių santuokos užsienyje įregistravimą.

URM pritaria Valstybės kontrolės siūlymui, kad priimant darbuotojus į diplomatinę tarnybą, jų užsienio kalbų mokėjimas turi būti vertinamas vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos patvirtinta bendra Bendrijos sistema („Europasas”). Visi ligšioliniai konkursai į diplomatinę tarnybą vyko iki šios sistemos įtvirtinimo Lietuvos valstybės tarnyboje 2007 metais.

Rusijos ambasadorius susirūpinimą dėl Maskvos įtakos vadina stereotipais

Ryga, sausio 8 d. (BNS) – Specialistų susirūpinimą, kad Rusija pastaruoju metu naudojasi „minkštąja galia” siekdama įtraukti Baltijos šalis į savo įtakos sferą, Rusijos ambasadorius Latvijoje Aleksandr Vešniakov vadina pasenusiu ir stereotipiniu požiūriu.

Tokią nuostatą A. Vešniakov išsakė komentuodamas kelių buvusių sovietinių respublikų specialistų atliktą studiją.

„Savo argumentus norėčiau paremti mūsų pačių ekonominiais įvertinimais. Bendradarbiavimas su Vakarais buvo laikomas svarbiausiu uždaviniu Latvijoje, ir 80 proc. jūsų eksporto keliavo į Europos Sąjungą, tik 20 proc. keliavo į Rytus, įskaitant Rusiją ir kitas NVS šalis. Tada smogė krizė, ir pasidarė akivaizdu, kad toks vienpusiškas požiūris sukėlė rimtų problemų Latvijos ekonomikai”, – sakė ambasadorius.

A. Vešniakov žodžiais, jei Latvija būtų kreipusi dėmesį į ekonomistų patarimus ir padalinusi eksportą į lygias dalis tarp Vakarų ir Rytų, tai jos

praradimai dėl krizės būtų buvę mažesni.

„Rusijos ir kitų Rytų šalių rinka yra didžiulė ir neribota. Todėl jūs ir jūsų verslininkai labai gerai suprantate, kad orientacija tik į Vakarus gali turėti labai pavojingų pasekmių verslui ir šalies ekonomikai. Vietoje to reikia įvairių bendradarbiavimo būdų, ypač mažai šaliai. Pažiūrėkite į kitas mažas pasaulio valstybes – jos plėtoja būtent šią sritį bendradarbiaudamos su visais kaimynais Rytuose, Vakaruose, Šiaurėje ir Pietuose. Ir taip pat gerai uždirba dėl savo unikalios geografinės padėties”, – aiškino Rusijos diplomatas.

A. Vešniakov išreiškė viltį, kad pasaulinė patirtis ir dabartinė ekonominė krizė padės atsikratyti „politinių stereotipų ir tokio mąstymo būdo”.

Tarptautinėje Rusijos užsienio politikos studijoje daromos išvados, kad Rusijos kultūros poveikis Latvijoje pastaruoju metu didėjo. Kremliaus „tėvynainių” politika taip pat yra vertinama kaip Rusijos „minkštosios galios” priemonė Latvijoje.

Metų pradžioje be darbo buvo 12,5 proc. lietuvių

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Šių metų pradžioje darbo Lietuvoje ieškojo beveik 269,000 žmonių, toliau augantis nedarbas pasiekė 12,5 proc. Lietuvos darbo biržos duomenimis, palyginti su ankstesniu mėnesiu, nedarbas ūgtelėjo 0,8 proc. punkto. Gruodį bedarbių gretas papildė 27,7 tūkst. žmonių, o tai 7,3 proc. mažiau nei lapkritį.

Didžiausias nedarbas buvo Ignalinos rajono (17,7 proc.), Akmenės (17,6 proc.), Druskininkų (17,5 proc.) ir Mažeikių (16,9 proc.), o mažiausias – Neringos (4,0 proc.), Elektrėnų (8,1 proc.), Trakų rajono ir Kazlų Rūdos (po 8,8 proc.) savivaldybėse.

Iš didžiųjų miestų daugiausia bedarbių yra Panevėžyje (15,4 proc.), mažiausia – Kaune (11 proc.).

Gruodžio mėnesį darbo birža įdarbino 8,400 žmonių. Į aktyvias darbo rinkos politikos priemones

nusiųsta beveik 3,000 bedarbių.

Praėjusį mėnesį buvo 7,500 laisvų darbo vietų, iš jų 5,000 – neterminuotam darbui. Paklausiausi buvo pardavėjai ir prekių pristatytojai, sunkiasvorių sunkvežimių vairuotojai, virėjai, pardavimų vadybininkai, siuvėjai, lengvųjų automobilių, taksi ir furgonų vairuotojai, dažytojai, statybininkai, dailidės, staliai, buhalteriai.

Nuo metų pradžios padėta įsidarbinti 121,800 ieškančių darbo asmenų, 47,500 nusiųsta į aktyvios darbo rinkos politikos priemones. 2009 metais apie 18,200 bedarbių pradėjo veiklą, įsigiję verslo liudijimą laikotarpiui iki pusės metų.

Lietuvos darbo birža numato, jog pernai vidutiniškai 9 proc. siekęs nedarbas šiemet padidės 2–3 proc. Lietuvos banko specialistai tvirtina, jog 2010 m. darbo gali neturėti 17,7 proc. gyventojų.

Prieš odos vėžį – ir Lietuvos mokslininkų kurtos technologijos

Kaunas, sausio 8 d. (ELTA) – Kauno klinikose pradedama naudoti Lietuvos mokslininkų patobulinta įranga, padėsianti nustatyti odos vėžį.

Modernus skaitmeninis dermatoskopas su programine įranga, padėsiančia pagerinti vaizdinę pigmentinių apgamų ir odos melanomos diagnostiką, vertinti, kaupti ir palyginti stebimų odos navikų duomenis, bus naujajame Kauno medicinos universiteto Odos ir venerinių ligų klinikos odos navikų skaitmeninės dermatoskopijos kabinete, kuris atidarytas šią savaitę.

Pasak Kauno klinikų atstovų, šis prietaisas išgytas tarptautinio projekto, kurį Lietuvoje vykdo Kauno medicinos universitetas ir Kauno technologijos universiteto prof. K. Baršausko ultragarso mokslo instituto specialistai.

Sutelkus Lietuvos, Vokietijos, Portugalijos ir Italijos techninių sri-

čių specialistų ir medikų pajėgas sukurta programinė diagnostikos įranga leis atlikti didelės skyros optinių skaitmeninių vaizdų ir ultragarsinio matavimo duomenų vertinimą tiriant odos navikų geometrinę formą, naviko sukeltus audinių pokyčius ir įsi-skverbimo į audinius gylį.

Per trejus projekto vykdymo metus bendromis Kauno medicinos ir Kauno technologijos universitetų mokslininkų pastangomis numatoma išplėsti odos vėžio diagnostikos technologijų įrangą. Ši veikla – užuomazga testinių darbų, kurie bus vykdomi mokslo, studijų ir verslo centre, „Santakos slėnyje”

Per pastaruosius du dešimtmečius Lietuvoje dvigubai išaugo sergamumas piktybiniais odos navikais, padidėjo mirtingumas nuo odos melanomos. Tai rodo, kad šios ligos nustatomos per vėlai. Anksti nustatčius odos vėžį, išvengiama sudėtingų operacijų.

Rusija pristatė Europos saugumo sutarties projektą

Vadim Volovoj
Geopolitika.lt

Prieš kurį laiką Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pristatė Europos saugumo sutarties projektą (jį galima rasti adresu <<http://www.kremlin.ru/news/6152>>). Apie šią sutartį Rusija kalbėjo gana ilgai, tačiau jos tekstas viešam svarstymui buvo pateiktas tik neseniai. Svariausias Maskvos argumentas šiuo atveju yra tas, kad veikiantys euroatlantinės erdvės saugumo mechanizmai (NATO, ESBO ir kiti) yra neveiksmingi, tą tariamai parodė karas Gruzijoje. Todėl Rusija ir imasi iniciatyvos, siekdama sukurti naujus teisinius institucinius galimų konfliktų ir nesutarimų sprendimo rėmus, kurie apimtų strategines platybes nuo Vankuverio iki Vladivostoko.

Kaip mano Nepriklausomų valstybių sandraugos (NVS) šalių instituto direktoriaus pavaduotojas V. Žaričin, Rusijos pusė paruošė gerą dokumentą, kurį galima lyginti su Helsinkio sutartimi. „Po to, kai Europos šalis pasirašys šią sutartį, ESBO turėtų išnykti, ir niekas dėl to pernelyg nenusimins“, – sako jis. Kita vertus, jo teigimu, sutartis nebus pasirašyta, kol Europoje nebus galutinai išspręsti Kosovo, Abchazijos ir Pietų Osetijos klausimai. Savo ruožtu Strateginių vertinimų ir analizės instituto prezidentas A. Konovalov priminė, kad pasirašant bet kokią sutartį turi egzistuoti bendrų grėsmių supratimas.

„Vargu ar tai yra mėginimas priimesti Europai išpareigojimus ginti Rusiją, jeigu mes turėsime nemalonumų Rytuose, – pareiškė jis. – Tačiau pagrindinė sutarties problema yra ta, kad kyla daugybė klausimų: kokia veikla mažina kaimyno saugumą, kas tai nustato, kur skūstis, – ir atsakymų nėra. O nepuolimo principas yra užfiksuotas JT įstatuose.“

„The Wall Street Journal“, komentuodamas D. Medvedev pasiūlymą, rašė: „Vakarų diplomatai ir specialistai teigia, kad Jungtinėse Valstijose ir kitose NATO šalyse šis projektas bus skaitomas atidžiai ir atsargiai, nes sutartis gali būti panaudota kaip esamų saugumo struktūrų – pa-

vyzdžiui, NATO – destabilizavimo priemonė.“ Kaip pažymėjo Stephen Flanagan iš Strateginių ir tarptautinių tyrimų centro (Center for Strategic and International Studies, Washington, DC), ji gali suteikti Rusijai daugiau galimybių stabdyti NATO veiklą savo narių iš Centrinės ir Rytų Europos teritorijoje. Apskritai paėmus, Vakarų reakcija į naują Maskvos siūlymą yra šaltai santūri: jie ža-

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev.

SCANPIX nuotr.

da sutarties projektą išstudijuoti ir apsvarstyti, bet iš esmės neketina atsisakyti esamos Europos saugumo sistemos, kurios ramsčiai yra NATO, ES ir ESBO.

Įdomiausia yra tai, kad siūloma sutartis iš esmės nėra naudinga pačiai Rusijai. Niekam ne paslaptis, kad Maskva aktyviai bando sustiprinti savo padėtį Ukrainoje ir Gruzijoje – prieš pastarąją jau panaudojo karinę jėgą. O sutarties 7 straipsnio antrame punkte aiškiai teigiama, kad „sutarties dalyvis gali vertinti karinį kito sutarties dalyvio užpuolimą kaip karinę agresiją prieš jį patį ir turi teisę, užpultam sutarties dalyviui sutikus, suteikti jam būtiną pagalbą, taip pat ir karinę“. Iš tiesų tai reiškia, kad, jeigu, pavyzdžiui, JAV, Rusija, Gruzija ir Ukraina prisijungs prie sutarties, Amerika galės be jokių problemų suteikti karinę pagalbą Gruzijai ir Ukrainai (kurios nėra NATO narės), jeigu Rusija užpultų vieną iš šių vals-

tybių. Be to, Rusija sutartyje akivaizdžiai leidžia suprasti, kad NATO plėtra neturėtų vykti be diskusijų su ja. Tačiau pasirašę sutartį Vakarai savo ruožtu gali suabejoti Rusijos veiksmais Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijoje (ŠBO) ar Kolektyvinio saugumo sutarties organizacijos (KSSO) (teoriškai, pavyzdžiui, Irano priėmimas į ŠBO kelia grėsmę JAV saugumui), o Rusijai vargu ar to reikia.

Žinoma, galima teigti, kad Maskvai galimybė kontroliuoti NATO plėtrą yra svarbesnė už ką tik minėtus minusus. Tačiau, net jeigu Vakarų valstybės sutiktų pasirašyti sutartį, jos a) galės pareikšti, kad organizacijos plėtra „rimtai neliečia“ Rusijos interesų (jie ir dabar teigia, kad ji nėra nukreipta prieš Maskvą); b) sutartyje numatyta, kad visi sprendimai turėtų būti priimami konsensu, o jis yra labai abejotinas (Rusija *versus* Vakarai); c) kaip problemos sprendimo mechanizmas sutartyje yra numatyta konferencija, ir jos sprendimai yra privalomi, tačiau jokie apribojimai už sprendimų pažeidimą nėra numatyti. Taigi, net jeigu Vakarų valstybės pasirašytų sutartį, tai dar nereikšia, kad ji leistų Rusijai sustabdyti NATO plėtrą.

Trumpai sakant:

1. Sutartis yra palyginti neapibrėžta (pavyzdžiui, ką reiškia veiks-

mai, „rimtai paliečiantys“ sutarties dalyvių interesus?);

2. Vakarų reakcija į ją yra gana skeptiška, ir vargu ar ji bus pasirašyta;

3. Sutartis iš esmės yra nenaudinga pačiai Rusijai.

Pagaliau, paskutiniame (14) sutarties projekto straipsnyje rašoma: „Kiekvienas dalyvis turi teisę pasitraukti iš šios sutarties, jeigu jis nuspręs, kad išskirtinės aplinkybės, susijusios su šios sutarties turiniu, kelia grėsmę jo svarbiausiems interesams“. Perskaičius šį punktą, iš karto ateina nusivylimas, ir iki tol buvęs silpnas entuziazmas dingsta galutinai. Kitaip tariant, tarptautinė politika rėmėsi, remiasi ir remsis realizmo paradigmos principais, o tai reiškia, kad, kai tik sutartis taps nenaudinga, Rusija iš jos pasitrauks pirmoji (kaip kad Amerika pasitraukė iš 1972 m. Priešraketinės gynybos (PRG) sutarties). Tai kam tada reikalingi visi šie žaidimai?

Manytina, kad Rusijos tikslas šiuo atveju yra labai paprastas. Jį tiksliai suformulavo fondo „Peterburgo politika“ prezidentas M. Vinogradov. Jo teigimu, Maskvos iniciatyva gali tapti jos „papildomu koziriu santykiuose su ES ir JAV: mes siūlėme, jūs atsisakėte“. Kitaip tariant, Rusija puikiai supranta, kad sutartis yra iš anksto pasmerkta: Vakarai jos niekada nepasirašys, nes ji yra jiems akivaizdžiai nenaudinga. Tačiau jų faktinis atsisakymas ir yra tai, ko Maskva siekia, kad dar kartą galėtų pareikšti, kokia „nekonstruktyvi“ yra Amerika ir Europa; dar daugiau, jeigu jos nenori pasirašyti tarpusavio pasitikėjimu pagrįstos sutarties, vadinasi, laiko Rusiją priešų ir puoselėja jos atžvilgiu agresyviuosius planus, kurių nenori atsisakyti.

Todėl svarbiausia Vakarų užduotis yra „permesti kamuolį“ į Rusijos pusę, t. y. parodyti, kad veikiantys euroatlantinio saugumo mechanizmai yra veiksmingi, o jeigu Rusija mano priešingai, tai tikriausiai dėl to, kad pati elgiasi nekonstruktyviai ir taip griaua tarpusavio pasitikėjimo pamatus.

Lenkijos katalikų bažnyčiai žadama grąžinti komunistų nacionalizuotą turtą

Vilnius, sausio 8 d. (Bernardinai.lt) – Iki šių metų pabaigos Lenkijos Katalikų Bažnyčia atgaus iš valstybės viską, ką prarado liaudies Lenkijos metais, rašo dienraštis „Rzeczpospolita“.

Pasak dienraščio, tikimasi, kad jau 20 metų veikianti Bažnyčios ir vyriausybės turto komisija prie Vidaus reikalų ministerijos užbaigs savo dar-

bą. Per tiek metų jos veiklą apgaubė nesveika skandalų aplinka ir gandai apie neteisėtą Bažnyčios pralobimą.

Tarpukario metais Lenkijos Katalikų Bažnyčia buvo viena turtingiausių Europoje. Bažnyčioms ir vienuolynams priklausė dideli žemės plotai. Šiuo metu komisijos sprendimo laukia 240 parapijų, vienuolynų ir Bažnyčios bendrijų, pateikusių skundus dėl turto grąžinimo.

Iš viso Lenkijos katalikų bažnyčia dėl jai priklausiusio ir nacionalizuoto turto grąžinimo pateikė 3,036 paraiškas.

Turto grąžinimas Bažnyčiai kelia abejonių dėl skaidrumo. Poznanės vienuolės atgavo 47 hektarus žemės Varšuvoje, kurios vertė 30 mln. zlotų, nors specialistai tvirtina, kad ši žemė dabar kainuoja 240 mln. zlotų. Mažosios Lenkijos vaivadijos vienuolynai atgavo 1,500 hektarų žemės, nors prieš karą teturėjo vos 70 hektarų.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview**, IL 60455 **Tel. 1 708-599-9680**
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai

MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS

Trūkio, tulžies pūslės, krūties,
žarnyno, endokrinologinė ir
laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Ausų, nosies, gerklės
ligos

VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.

Ausų, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Širdies ir kraujagyslių
ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Cardiac Diagnosis, LTD.

4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459
Tel. 708-424-2024

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

Odos ligų specialistai

Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas

RUTH JURATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523
Tel. 630-571-2630

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija

Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD

ir partneriai
Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

Akių ligos

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija/Akiniai
5850 W 111th Street
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. (708) 636-6622
Holy Cross Hospital, #4105
Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

VIDAUS LIGOS
Priimami MEDICARE pacientai
5540 S. Pulaski Road,
Tel. 773-585-2802
Valandos pagal susitarimą kasdien,
išskyrus sekmadienį

Skelbimų skyriaus

tel. 1-773-585-9500

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

IMIGRACIJOS REFORMA:
KĄ ŽADA 2010-IEJI?

Praėjusių metų pabaigoje gruodžio 15-tąją, Illinois valstijos atstovas L. Gutierrez (D-IL) pateikė JAV Kongresui naują imigracijos reformos įstatymo projektą. Šis projektas, užregistruotas Comprehensive Immigration Reform ASAP Act of 2009 (H.R. 4321) pavadinimu, jau sulaukė 92 atstovų pritarimo. Įstatymo esmė – sutvarkyti neveiksmingą legalios imigracijos į šalį sistemą, padidinant kvotas bei metinį imigracinių vizų skaičių asmenims, imigruojantiems šeimos susijungimo bei darbo JAV pagrindu. Tačiau bene svarbiausia (ir skandalingiausia) žinia yra tai, jog šis įstatymas, jei galų gale bus priimtas, taip pat numato gana atlaidžią imigracijos politiką milijonams šiuo metu nelegaliai šalyje esančių asmenų.

Jei šiam įstatymo projektui būtų pritarta, visi asmenys, buvę šalyje nelegaliai oficialaus įstatymo priėmimo dieną, turėtų teisę gauti laikinas šešerių metų visas, leidžiančias gyventi ir dirbti JAV, o po to galėtų įgyti ir teisę į JAV nuolatinio gyventojo statusą („žaliąją kortelę“). Tiesa, prieš išduodant laikinas visas, šiems asmenims būtų taikomi kai kurie reikalavimai: turėti nuolatinį darbą, sėkmingai praeiti „background check“ kontrolę, išmokti anglų kalbą bei sumokėti 500 dol. baudą. Skirtingai nei anksčiau siūlytas imigracijos reformos įstatymas (Kennedy-McCain, 2007), pastarasis projektas nenumato nieko panašaus į „guest worker“ programą (nors ir siekia sukurti komisiją, kuri užsiimtų šitos galimybės studijavimu). Tačiau, kita vertus, jis apims kai kuriuos svarbius „DREAM Act“ bei „Emergency Nursing Supply Relief Act“ aspektus, palengvindamas imigracijos kančių kelius nelegaliai šalyje esantiems vaikams, atsivežtiems legalaus statuso neturinčių tėvų, bei slaugos („nursing“) profesiją įgijusiems užsieniečiams, norintiems dirbti JAV.

Kadangi diskusijose apie nelegalių žmonių legalizavimą dažnai pasigirsta nuogastavimai, jog bet kokio pobūdžio legalizacija greičiausiai tik paskatintų naują nelegalų bangą, naujojo įstatymo projekte specialiai numatomos kai kurios priemonės užkirsti kelią nelegaliai imigracijai ateityje, skiriant daugiau dėmesio valstybės sienų apsaugai, taip pat pasieniečių įrangai bei apmokymams. Tuo pačiu įstatymas taip pat griežtai atskirtų imigracijos bei pasienio kontrolės pareigūnų darbą nuo vietinės

policijos bei kitų teisėsaugos struktūrų, nesuteikdamas joms teisės persekioti bei bausti asmenis, įvykdžiusius imigracinius pažeidimus.

Kita svarbi legalizavimo medalio pusė – kai kurių žmonių suvokimas, jog panaši procedūra parodytų pernelg didelį atlaidumą asmenims, savanoriškai pažeidusiems valstybės įstatymus. Pagaliau, šalyje vis dar siaučiant nedarbui bei vyraujant nepasitenkinimui dėl valstybės kišimosi į privatų verslą ir tuo pačiu, daugelio suvokimu, į asmeninius piliečių reikalus, imigracijos reforma nėra nei labiausiai neatidėliotinas reikalas, nei pati populiariausia politinė korta daugelio amerikiečių (taip pat ir politikų) akyse.

Todėl, nepaisant reformos įstatymo aktualumo bei reikšmės, politinė šio projekto pergalė toli gražu nėra užtikrinta, ypač turint omenyje, kad, norint jį oficialiai priimti, abi valdančiosios partijos turės rasti sutarimą tarp savo gana smarkiai besiskiriančių nuostatų. Dabartinio projekto rėmėjai Atstovų rūmuose yra išimtinai demokratai, o respublikonai pasisako už itin griežtą sienų kontrolę nuo pat įstatymo įsigaliojimo datos bei už griežtus įdarbinimo atskaitomybės reikalavimus darbdaviams. Jie, drauge su milžiniškomis baudomis už nelegalų įdarbinimą, turės atbaidyti juos nuo noro samdyti dokumentų neturinčius asmenis, o taip pat ir atbaidyti galimus naujus imigrantus, nedviprasmiškai leidus jiems suprasti, jog netgi patekus į šalį jų galimybės įsidarbinti bus minimalios. Taip pat siekiama, jog naujasis įstatymas numatytų konkrečios nelegalių asmenų, jau esančių šalyje, registracijos bei deportacijos jiems nesutikus ar negalint legalizuotis taisykles.

Šiuo metu nutarta, jog pirmasis savo žodį dėl naujojo projekto tars JAV Senatas, kuris greičiausiai norės smarkiau sugriežtinti sienų kontrolę bei kiek sumažinti dabartiniame projekte numatomas lengvatas. Be to, kaip žinoma, JAV Prezidento Barack Obama prioritetai numato imigracijos klausimą gvildinti tik po to, kai bus visiškai sutvarkyti energetikos išteklių valdymo bei finansų rinkos sutvarkymo reikalai. Todėl greitos imigracijos reformos visgi nereikėtų tikėtis – nors visuomet yra galimybė, jog Kongresas norės užbaigti šį reikalą prieš 2010-ųjų rinkimus.

Pagal žiniasklaidos informaciją parengė Vaida Maleckaitė

Prenumeruokite, pirkite ir
skaitykite „DRAUGĄ“!
www.draugas.org

Dar apie Dievą be bažnyčių arba bažnyčią...

Atkelta iš 3 psl. Bet ir šv. Petro parapijoje kas sekmadienį maldininkų mažėja, nors visos aplinkinės parapijos buvo negailestingai uždarytos: Cambridge, Lawrence, Norwood, Brockton, Worcester dėl mažo naujų parapijiečių skaičiaus.

Tad atrodo, kad atėjo laikas matyti pusiau nugriautas bažnyčias, užrūstintas, be Dievo. Viskas, kas

priminė Dievą, jau yra išimta ir išsiųsta kur nors į Texas valstiją ar Afriką. Bet tuo pačiu laiku matome Dievą be bažnyčių, kaip senose misijose, kur kunigas laikydavo Mišias po medžiu. Taip kartais daro tėvas Antanas Saulaitis Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, kur susirenka tūkstančiai visų bangų lietuvių.

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties
KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

Tel. 773-476-2242 nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI
INTERNETU www.wcev1450.com

Sudoku Nr. 21 atsakymai

2	7	8	1	3	4	5	9	6
6	3	4	8	5	9	2	1	7
1	5	9	7	2	6	4	8	3
5	1	6	2	4	7	8	3	9
7	4	3	9	6	8	1	2	5
8	9	2	5	1	3	7	6	4
9	6	1	4	8	5	3	7	2
3	8	5	6	7	2	9	4	1
4	2	7	3	9	1	6	5	8

6	5	9	7	1	4	3	2	8
1	8	2	6	3	9	7	5	4
3	7	4	5	8	2	9	1	6
5	6	8	1	2	7	4	9	3
7	4	1	9	6	3	5	8	2
9	2	3	8	4	5	6	7	1
4	9	6	2	5	1	8	3	7
8	1	5	3	7	6	2	4	9
2	3	7	4	9	8	1	6	5

1

+

7

+

5

=

13

6

+

7

+

9

=

22

„Draugo“ sudoku Nr. 20 teisingai išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė

Vida Bučmienė, Cleveland, OH
Ona Rušenienė, Jupiter, FL

Nuoširdžiai dėkojame visiems sprendėjams už atsiųstus atsakymus. Nekantriai lauksime jų ir toliau. Visiems primename, kad tiek sudoku, tiek kryžiažodžių atsakymus mums galima siųsti paštu: „Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629–5589; el. paštu – redakcija@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

Įvairenybės

Į kultūros vertybių registrą įtraukta Čekiškės sinagoga

2010 m. sausio 5 d. vykusio Kultūros paveldo departamento Nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos posėdžio metu į Kultūros vertybių registrą buvo įrašyta Čekiškės sinagoga, esanti Čekiškės kaime, Kauno rajone. Naujai į kultūros vertybių registrą įtrauktos sinagogos valdytojas yra Kauno žydų religinė bendruomenė.

Sinagogos Čekiškėje.

Šiam paveldo objektui suteiktas regioninis reikšmingumo lygmuo. Sinagoga į Kultūros vertybių registrą įrašyta kaip turinti architektūrinę, dailės bei sakralinę vertę.

Pirmieji duomenys apie žydų bendruomenę Čekiškėje siekia 1687 m. Tų metų Vilkijos gyventojų surašyme minimas žydas Čekiškėje turėjęs užieigos namus. 1765 m. Čekiškėje jau buvo sinagoga. 1783 m. du gaisrai nusiaubė miestelį, tačiau sinagoga, keturios alaus daryklos ir keletas namų, esančių tarp miestelio aikštės ir Lašišos upelio išliko. Tačiau 1887 m. liepos 22 d. gaisras sunaikino didžiąją dalį miestelio, o taip pat ir sinagogą. Po gaisro pastatas buvo atstatytas ir beveik nepakitęs išliko

iki mūsų dienų. Pirmosios Lietuvos nepriklausomybės metu Čekiškėje veikė pradinė mokykla, kurioje buvo mokoma jidiš kalba, biblioteka ir Žydų bankas.

Čekiškės sinagogos išorė išliko beveik nepakitusi nuo XIX a. pabaigos. Tai istorinis, raudonų plytų, netinkuotas, dviejų aukštų pastatas, kurio plokštumos suskaidytos pilias-trais. Sinagogoje išliko gausiai papuoštas Aron Kodeš – šventoji arka rytinėje, į Jeruzalę nukreiptoje, sinagogos sienoje, kurioje buvo saugomi Toros ritiniai. Taip pat išliko nepakitusi sinagogos vidinė struktūra – stačiakampio plano vyrų maldų salė ir atvira, vadinama moterų, galerija antrajame aukšte. Pastato viduje yra išlikusi autentiška sieninė tapyba, tačiau jos būklė yra kritinė.

Kultūros paveldo
departamento info

Čekiškės sinagogos Aron ha kodešas.

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S.Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už priėmimą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. Raimundas Jeleniauskas
DANTŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai ir angliškai. Priimamos įvairios apdraudos. Valandos pagal susitarimą.
Imhof & Jeleniauskas, DDS, PC
1645 S. River Rd., Ste. 21
Des Plaines, IL 60018
tel. 847-299-4811

Dr. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St.,Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com
Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Dr.RAMUNĖ MACIJASKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Ginekologija

RAMONA C. MARSH, MD SC
Obstetrics & Gynecology
3825 Highland Avenue Suite 4A
Downers Grove, IL 60515
630-852-9400
Valandos pagal susitarimą

A. A. SAULĖS SIDRYTĖS atminimą pagerbiant, jos tėvelių dr. Lino ir Rimos Sidrių bei jų šeimos pageidavimu aukos buvo skiriamos Lietuvos vaikų globos būreliui „**Saulutė**“. Buvo suaukota **\$8,356**.

Aukojo: Ambasador S. Hunt, Hunt Alternatives Fund, S. Morse, C. Wagner, D. ir A. Anužiai, V. ir R. Aukštuoliai, G. ir D. Aukštuoliai, R. Avižienis, L. ir J. Bardauskas ir Stroom, T. ir M. Bennett, R. ir P. (HCH) Besana, J. ir P. Bielskai, M. ir A. Bielskai, L. ir R. Blažiai, R. ir I. Blinstrubai, J. B. ir S. Bracken, R. ir L. Bradūnas, J. ir B. (A. Ed optical) Braken, A. ir B. Bubliai, G. Čepaitis, C. ir J. Charabot, J. ir A. Cinkai, V. ir V. Damušiai, J. ir O. Daugirdai, T. ir L. Delorenzo, dr. N. DiFilippo, M. Duque, V. Fabianovich, dr. D. (HCH) Filipo, D., S., Ch. ir R. Foxx Family (Hickory Hills), A. ir F. Gal, V. ir V. Garbonkai, L. ir V. Garbonkai, R. ir R. Griškeliai, R. ir R. Griškeliai, V. ir L. Grybauskai, D. ir L. Gyliai, HCH Medical Staff, Holy Cross Medical Staff, P. ir A. Jankai, dr. K. ir M. Jucai, C./M. Kallal/Lemon, V. ir G. Kamantai, A. Kamantas, A. ir G. Karaičiai, M. Karalis, A. ir T. Kazlauskai, K. Kelly, I. Kerelis, J. ir R. Kerelytė/Gilius, R. Kisielinė, J. Korsakas, R. ir J., Korzonas, M. ir K. Kudalkar, R. ir D. Kuncas-Žemaitaitis, Ig., Labanaskas, M. ir E. Laniauskai, D. Lapkus, L. K. ir J. Jonston, E. ir A. Leliai, R. ir R. Lewis, J. ir M. Liang, V. ir E. Lietuvninkai, E. ir L. Lirgameris, V. ir R. Lukai, Maironio mokykla, dr. E. ir J. Mann,T. ir L. DeLorenzo Mann Staff, A. ir R. Marchertas, A. ir R. Marcinkevičiai, J. ir K. Masiuliai, M. ir L. McClain, M. ir D. Meyer, M. ir M. Meyers, D. ir D. Musionis-Goodman, M. ir M. Myers, dr. V. ir M. Nemickai, J. (Streator) Pouk, P. ir Ž. Pranczevičiai, T. ir J. Prunskiai, W. ir K. Prybell, T. ir D. Quinn, N. ir C. Rankin, L. ir E. Ranta, A. ir A. Razmai, A. ir G. Razumai, P. ir G. Reinys/Petkus, R. Riškus, G. Rubin, T. ir R. Rudaičiai, D. Šatas, A. ir A. Sauliai, L. ir S. Scroggins, R. Sell, L. Sidrys, V. ir R. Siliūnai, D. ir D. Siliūnai, A. ir B. Tassone, M. ir D. Trakiai, R. ir A. Vaičiai, A. ir J. Valentino, H. ir R. Valiuliai, A. Valiulytė, R. Venclovienė, M. ir N. Verachttert, A. ir Ch. Vygantai, D. ir L. Ward, V. ir Ž. Žemaitaičiai, V. ir A. Zimkai, P. ir L. Žliobai, G. ir K. Indreikai, P. Brizgys, I. ir M. Kern, S. Meyer, E. ir L. Davies, C. ir A. Fujio, L. ir J. Ringiai, M. Žekonis, T. ir V. Urbaičiai, A., T. ir C. Walsh, M. ir L. Griauzdės, A. Šmulkstienė, A. ir L. Žliobai, D. Morse, M. Kuprienė su šeima, Lith. Catholic Federation Ateitis, J. ir S. Bettinardi, L. Norušis, D. ir I. Tijiūnėliai.

„**Saulutė**“ dėkoja už aukas padėti vargingai gyvenantiems vaikams bei studentams Lietuvoje ir reiškia gilią užuojautą ir padėką dr. Lino ir Rimos Sidrių šeimai bei visiems artimiesiems.

REMINKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU“!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

MŪSŲ ŠEIMOSE

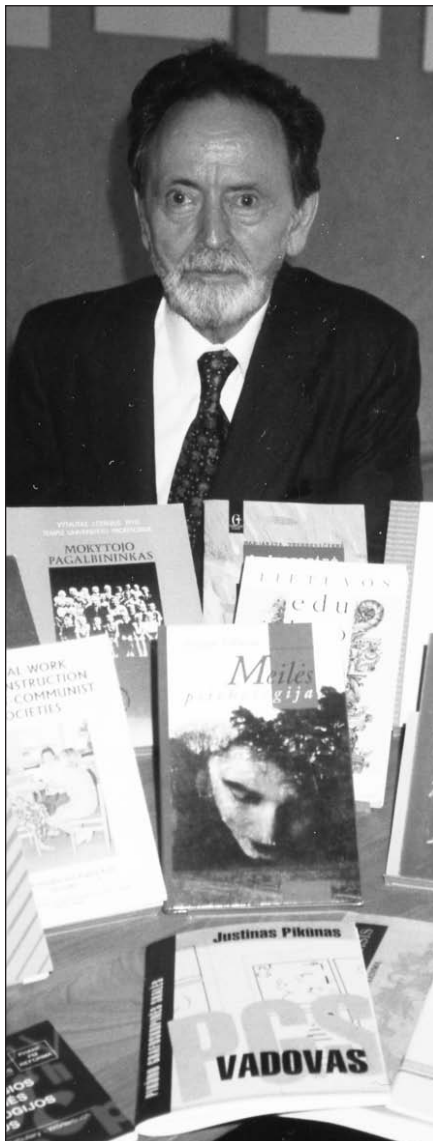

Prof. dr. Justinas Pikūnas: Nuo Miroslavo iki Haiku

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

„Pagerbimo metu iš ‘Meilės psichologijos’ buvo skaitomos ištraukos. Pagarbos ir meilės sukaktuvininkui vedami, jo pagerbti susirinko gausus draugų ir bičiulių būrys. Nos lauke pustė sniegas, visiems kartu salėje esant, tikrai jautėsi jaukus draugiškumą” („Draugas”, 2000 vasario 12 d.). Šiais žodžiais baigėsi prieš dešimtį metų aprašytos prof. dr. Justino Pikūno pagerbtuvės jo aštuoniasdešimties metų sukakties proga, įvykusios Southfield, Michigan. Toje valstijoje profesorius išgyveno nuo 1950 metų. Metai po atvykimo jis pradėjo dėstyti University of Detroit ir dirbo ten iki pasitraukimo į pensiją 1987 metais.

Su tuo jo akademinis ir profesinis gyvenimas nesibaigė. Bet pradėjime nuo pradžios. Dr. Pikūnas gimė 1920 m. sausio 7 d. Miroslave, Alytaus apskrityje. 1944 m. jis pasitraukė į Austriją, kur sulaukė karo pabaigos. Būsimasis profesorius 1941–1943 metais studijavo Vytauto Didžiojo universitete, o 1945–1949 m. – Maximilian-Ludwig universitete, Miunchen mieste, Vokietijoje. Pastarajame apgynė filosofijos daktaro laipsnį psichologijos srityje. Po to dar metus tobulinosi Paryžiaus universitete.

Prof. dr. Justinas Pikūnas Vytauto Didžiojo universitete 1999 m. knygų ir kitų leidinių parodoje.

Išėjimo į pensiją iš University of Detroit proga, rekomenduojant universiteto dekanui ir viceprezidentui, jam buvo suteiktas profesorius emerito titulas. Savo laiške prof. Pikūnui universiteto prezidentas Robert Mitchell pažymėjo, kad šis titulas skiriamas labai retai ir yra teikiamas tik iškiliems profesoriams, pasižymėjusi

Profesorius su žmona Regina.

siems pedagoginiame darbe ir išskirtinėje tarnyboje universtiteto bendruomenei. Jau 1961 metais dr. Pikūnui buvo suteiktas pilno profesoriaus rangas. Tai buvo tikrai stebėtinai greitas pripažinimas. Nuo 1992 m. iki 2003 m. J. Pikūnas buvo vizituojantis profesorius Vytauto Didžiojo universitete Kaune ir kitose Lietuvos aukštojo mokslo institucijose.

Prof. Pikūnas dažnai dalyvavo mokslininkų suvažiavimuose. Ne kartą juose skaitė pranešimus. Buvo gavęs nemaža stipendijų įvairiems tyrimams atlikti. Šių tyrimų rezultatus jis pateikdavo psichologų konferencijose bei moksliniuose žurnaluose. Šalia kursų dėstymo ir dalyvavimo universiteto komisijose, jam teko pirmininkauti doktorantų programos komisijai, Vaikų diagnostikos centrui, Mokyklinės psichologijos programai, Vaikų ir šeimos centrui. Ketverius metus ėjo psichologijos katedros vadovo pareigas.

Dr. Pikūno mokslinis palikimas skirstytinas į dvi kategorijas. Pirmoje yra šimtai, jei ne tūkstančiai jo buvusių studentų, kurie išklauė 10 žemesnių ir 12 aukštesnių studijų kursų bei atliko testavimo ir psichoterapijos praktiką. Profesorius vadovavo maždaug 70-čiai ruošusių tezės ir disertacijas, įgyjant magistro ir daktaro laipsnius. Dar apčiuopiamesnis yra profesorius raštiškas palikimas. Tai jo išspausdintos studijos: raštai, straipsniai, prieinami kitiems, ypač akademiniam pasaulyje. Visa tai vainikuoja jo stambios ir vertingos knygos. Kai kurios susilaukė net papildomų laidų. Unikaliu įnašu reikia laikyti 1953 metais profesorius sukonstruotą „Grafoskopinę skalę” ir jai pritaikytą „Vadovą”. Standartizuota skalė, išspausdinta 1956 metais, susilaukė papildomų laidų ir vertimo į lietuvių kalbą.

Jo pirmąją knygą „Fundamental Child Psychology” „Bruce” leidykla išleido 1957 metais. Po dvejų metų University of Detroit išleido jo „Developmental Psychology”. 1961 m. McGraw-Hill leidykla išleido „Psychology of Human Development”. 1969 m. vadovėlių rinkoje pasirodė McGraw-Hill leidyklos išleista antroji, papildoma knygos „Human Development: A Science of Growth” laida, apimanti asmens vystymosi raidą. Knygos pasisekimas buvo tikrai didelis. Šią knygą naudojo net 59 kolegijos ir universitetai vien Amerikoje.

1971 m. Japonijoje išleista „International Student Edition of Human Development: A Science of Growth”. Trečioji, papildyta pastarosios knygos laida buvo išspausdinta 1976 metais ir pavadinta „Human Development: An Emergent Science”. Ši knyga taip pat buvo išleista 1977 ir 1979 metais portugalių kalba Sao Paulo, Brazilijoje.

Profesorius lietuviškoje veikloje dalyvavo visą laiką. Ypač daug dalyvavo bei vadovavo ateitininkuose ir buvo išrinktas Ateitininkų federacijos vadu 1967–1973 metų kadencijai. Plačiai išvystė savo veiklą Lietuvių Bendruomenėje, savo apylinkės lietuvių parapijoje, lietuvių mokslininkų sambūriuose. Jis skaitė pranešimus Mokslo ir kūrybos simpoziumuose, Lietuvių katalikų mokslo akademijos suvažiavimuose. Pilną savo akademinę kūrybą lietuvių kalba jis išplėtojo tik išėjęs į pensiją. 1990 m. „Ateities” leidykla išleido jo knygą „Nuo asmens iki asmenybės”. 1994 m. Vytauto Didžiojo universitetas išleido papildomą jau minėtos knygos laidą, pavadintą „Asmenybės vystymasis: kelias į savęs atradimą”. Tas pats universitetas 1998 m. išleido ir visuomenei pristatė dar vieną profesoriaus knygą „Meilės psichologija”. Kartu su Aldona Palujanskiene dr. Pikūnas paruošė naują knygos „Asmenybės vystymasis: kelias į savęs atradimą” laidą. Po to sekė jo parašytas veikalas „Rorschacho metodika asmenybei tirti: integruotoji sistema”. Savo įžvalgiais straipsniais jis nėra svetimas ir „Draugo” skaitytojams.

Iš kairės: a. a. kun. Ričardas Repšys – klebonas, prof. dr. Romualdas Kriaučiūnas, Birutė Bublienė – parapijos tarybos pirmininkė, prof. dr. Justinas Pikūnas ir prof. dr. Algis Norvilas.

Jono Urbono nuotr.

Mielą sukaktuvininką pasivijau elektroniniu būdu su keletu klausimų apie naują gyvenimą Hawaii valstijoje. Su Hawaii dr. Pikūnas ir jo žmona Gražina susipažino 1991 metais, lankydami Maui saloje gyvenančią dukrą Ramoną. „Apie tris metus (2000–2003) gyvenome šizofreniškai, tai Maui saloje, tai Kanadoje, tai Northville, MI. Aš gi kasmet iki 2003 m. po pusę metų dėsčiau psichologiją Kaune VDU ir gyvenau svečių namuose.” Profesoriai Kaune dr. Pikūnas baigė 2003 m. birželį, tačiau disertacijos ir tezės pareikalavo dar metų. Paklaustas apie gyvenimą Hawaii salose, profesorius atsakė: „Hawaii vėjai yra švelnūs; kiek žvarbesni pasitaiko ankstyvą pavasarį. Čia žydi gėlės, krūmai, medžiai ištisus metus. Maui yra gražiausia pasaulio sala. Mes gyvename savo naujuose namuose. Juo abejos durys neturi spygų, taigi ir raktų nereikia nešiotis.” Ar tai ne rojus žemėje?

O ar tame rojuje yra lietuvių? „Lietuvių Bendruomenė veikia Oahu saloje. Daug metų jai vadovauja Elena Bradūnaitė-Aglinskienė. Ji ruošia Vasario 16-tosios minėjimus. Juose dalyvavome, berods, tris kartus. Kai visame pasaulyje lietuviai giedoja ‘Tautiška giesmė’, prisijungėme ir mes. Šešiese atsistoje ją sugiedojome savo namuose. Didelių švenčių progomis sutinkame beveik visus Maui lietuvius. Jų čia gyvena visos tuzinas.” Edvardo Šulaičio straipsnyje nesenai skaitėme, kad dabar Hawaii LB apylinkės pirmininko pareigas perėmė N. Puida („Draugas”, 2009 rugsėjo 28 d.).

Profesorius su žmona Regina pastoviai gyvena Maui saloje esančiame Haiku miestelyje, Hawaii valstijoje. Nežinau, ar miestelio vardas turėjo įtakos, kad gyvenimo saulėlydžiui sutikti pasirinktas Haiku vardo miestelis, bet tai, kad haiku yra ir pasaulyje plačiai žinomas to paties vardo japonų prozinės poezijos stilius, yra įdomus sutapimas. Gerbiamam ir mielam sukaktuvininkui linkiu „Ilgiausių metų!” Linkiu Ramiojo vandenyno tropikų pakrantėje, palmių pavėsyje, apsuptam giesmininkų paukščių, ne tik džiaugtis užsitarautu poilsiu, bet ir toliau rūpintis mūsų mažėjančiu pasauliu siekiant „Visa atnaujinti Kristuje!”

PASIKEITĖ JAV LB KRAŠTO VALDYBA

JAV LB Krašto valdybos sudėtis keičiasi kas treji metai. Nors JAV LB XIX Tarybos suvažiavime, kuris įvyko 2009 m. rugsėjo 26–27 d. Denver, CO, JAV LB Krašto valdybos pirmininku antrai kadencijai buvo perrinktas Vytautas Maciūnas, kuris pristatė naują LB Krašto valdybą, ilgai užtruks, kol Tarybos nariai patvirtins naują valdybos sudėtį.

JAV LB Krašto valdybą sudaro 14 narių ir 5 tarybos. Vienas kitas iš buvusios valdybos pasitraukė, bet dauguma narių toliau pasiliko eiti savo pareigas. Nauja JAV LB Krašto valdybos sudėtis: pirmininkas Vytautas Maciūnas (Philadelphia, PA); vykdomoji vicepirmininkė Birutė Bublienė (Bloomfield Hills, MI); sekretorė Marija Remienė (Westchester, IL); išdininkas Kazys Razgaitis (Philadelphia, PA); vicepirmininkas mokslų reikalams dr. Stasys Bačkaitis (Great Falls, VA); vicepirmininkas specialioms projektams Rimas Gedeika (Hamilton Square, NJ); vicepirmininkas sporto reikalams Laurynas Misevičius (Edison, NJ); vicepirmininkas finansiniams reikalams Jurgis Joga (Valencia, CA); vicepirmininkas technologijos pritaikymo reikalams Kazys Razgaitis (Philadelphia, PA); vicepirmininkė informacijai Marija Remienė (Westchester, IL); vicepirmininkė organizaciniams reikalams Sigita Šimkuvienė-Rosen (New Haven, CT); vicepirmininkė, JAV LB tinklalapio vedėja dr. Elona Vaišnienė (North Haven, CT); vicepirmininkė jaunimo reikalams Rasa Ardytė-Juškienė (Manasquan, NJ); Kultūros tarybos pirmininkė Aldona Rastenytė-Page (Philadelphia, PA); Religinų reikalų tarybos pirmininkė ses. Margarita Bareikaitė (Putnam, CT); Švietimo tarybos pirmininkė Daiva Navickienė (New Bedford, MA); Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. Jonas Prunskis (Lake Barrington, IL); Socialinių reikalų tarybos pirmininkas Vytautas Maciūnas (Philadelphia, PA); Jaunimo sąjungos pirmininkė Giedrė Kazlauskaitė (Orland Park, IL) ir LB atstovai prie Lietuvos Fondo: Aidas Kupčinskas, Jonas Vainius, dr. Laima Karosienė ir

JAV LB Krašto valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas, JAV LB Colorado apylinkės pirmininkas Romualdas Zableckas, vicepirmininkė informacijai Marija Remienė ir JAV LB tarybos narys Ernestas Lukoševičius.

antrininkas dr. Ramūnas Kondratas.

Nors JAV LB Krašto valdyba yra plačiai išsibarsčiusi po Ameriką, žinant šiuolaikinės technologijos galimybes, tai nebus kliūtis veikti.

2009 m. gruodžio 19 d. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas V. Maciūnas pakvietė valdybą pirmam akivaizdiniam posėdžiui į Philadelphia. Bet dėl nenumatytų oro sąlygų vietoj akivaizdinio posėdžio tą pačią dieną 10:30 val. r. posėdis įvyko telefonu. Posėdžiui pirmininkavo Valdybos pirmininkas pagal iš anksto išsiųstą darbotvarkę. Jis ypač atkreipė dėmesį į JAV LB XIX Tarybos I sesijoje priimtus nutarimus, kurie turės būti įvykdyti iki II Tarybos suvažiavimo.

Per 60 metų JAV LB giliai įrėžė savo veiklos vagą. Iki šiol visos veiklos vairą savo rankose laikė vyres-

nieji. Laikai pasikeitė ir paskutiniu metu į JAV LB veiklą ėmė jungtis jaunesni atstovai, šiame krašte gimusi karta ir naujai atvykę iš Lietuvos, aktyvūs savo lietuviškų telkinių bendruomeniniame gyvenime. Kokie skirtingi bebūtume, visi sutaria, jog išeivija turės išlikti, visi sutinka, jog ji yra tik tautos dalis.

Pažvelgus į dabartinės Valdybos sudėtį, kyla daug vilčių lietuvių išeivijoje ilgesniui laukui. Pagrindiniai JAV LB tikslai lieka tie patys: toliau veikti lietuvių švietimo, kultūros, socialinėje, visuomeninėje bei jaunimo srityse, bendradarbiauti su Lietuva. Reikia tik pasidžiaugti, kad jaunesnioji karta imasi atsakomybės. Pastebimas nemažas JAV lietuvių studentų noras vyksti į Lietuvą, jungtis prie praėjusiais metais JAV LB pradėtos įgyvendinti Amerikos lietuvių studentų stažuotų programos, kuri leidžia iš arčiau susipažinti su Lietuva, tuo pačiu praplėsti savo profesines žinias.

JAV LB Krašto valdybos posėdyje buvo aptarti visų Valdybos ir Tarybos narių išipareigojimai. Artimiausiu metu JAV LB turi atkreipti dėmesį į Vasario 16-tosios dienos minėjimus, kurie vyks visose LB apylinkėse, jų metu bus renkamos aukos tolimesnei LB veiklai. Surinktos lėšos yra skiriamos ne tik bendruomeninei veiklai, bet mūsų visų lietuviškai gerovei.

Skaitytojai prašomi sekti lietuvišką spaudą, apsilankyti JAV LB tinklalapyje adresu: www.javlb.org. O atsinaujinusiai JAV LB Krašto valdybai linkime darnaus sugyvenimo ir visų užsibrėžtų darbų įgyvendinimo.

Marija Remienė
JAV LB Krašto valdybos
vicepirmininkė informacijai

JAV LB XIX Tarybos suvažiavimas, įvykęs 2009 m. rugsėjo 26–27 d. Denver, CO. **Loretos Timukienės** nuotr.

Pasakojimas apie sūrelius

Būdami maži, valgėme sūrelius. Dažnas mūsų tebevalgo iki šiol. Kiekvienas pasirenkame pagal savo skonį, nes rinktis šiandien yra iš ko – tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje.

Ar naudingi yra sūreliai?

Glaistyti varškės sūreliai yra sotūs, greit atkuria energiją, turi daug baltymų (vienas sūrelis turi baltymų tiek pat, kiek pusė stiklinės pieno) ir mineralų (kalcio, kalio, fosforo, folio rūgšties, A, B2 vitaminų). Jie gaminami iš specialiai pagamintos varškės su priedais. Kadangi sūreliai turi daug pieno baltymų amino rūgščių, jie yra ypač naudingi vaikams. Sūreliai yra labai lengvai virškinami, yra ypač reikalingi vaikų kaulams

formuotis, raumenų ir smegenų veiklai.

Sūrelius renkames pagal skonį

O skonį lemia priedai. Nors visi sūreliai gaminami iš varškės, jie skiriasi savo skoniu ir kvapu, kurie priklauso nuo to, kokių priedų yra įdėta į sūrelį. Glaistytus sūrelius dažniausia dengia šokoladinis glaistas. Į varškės masę dedama kakavos, riešutų, aguonų, saldinių, uogienės ir kitokių gardėsių.

Reikia atkreipti dėmesį, kad ne visi priedai tinka vaikams: šokoladinio glaisto geriau vengti ypač aktyviems mažiesiems smaguriautojams, taip pat tiems, kas serga alergija. Alergiškiems vaikams taip pat reikė-

tų vengti sūrelių su braškių įdaru, riešutais, kakava.

Geriau „natūralesnis“ sūrelis

Dažnai skaitau straipsnius, kur skaitytojai gąsdinami maisto papildais. Kai kurių papildų nereikėtų bijoti, nes tarp jų yra ir natūralių, netgi naudingų organizmui. Visų pirma – tai natūralus oksidantas beta karotinas. Emulsiklis lecitinas taip pat naudingas, nes jis mažina riebalų

oksidaciją, apsaugo mus nuo aterosklerozės, nutukimo, mažina riebalų kaupimąsi. Sūreliuose naudojamas tirštiklis pektinas sujungia iš aplinkos į organizmą patenkančius sunkiuosius metalus, apsaugo nuo jų toksinio poveikio.

Reikėtų vengti sūrelių su cheminiais papildais, pavyzdžiui rūgštingumą reguliuojančio natrio citrato arba drėgmę reguliuojančio sorbitolio, kuris gali sukelti viduriavimą. Deja, ne visada sūrelių gamintojai užrašo, kad sūreliai yra su sorbitoliu.

Sūrelių įvertinimas

Neseniai Lietuvoje buvo atliktas sūrelių, gaminamų Lietuvoje ir Latvijoje, įvertinimas. **Nukelta į 13 psl.**

Pigiausi skrydžiai FINNAIR ir kitomis linijomis iš Čikagos
ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ

VYTIS TOURS

1-800-778-9847

www.vytistours.com

vytistours@earthlink.net

40-25 235th St., Douglaston, NY 11364

Specialiom turistinem kelionem Lietuvon, skambinkite Ritai Pencylienei.

Sužinoti kainas ir padaryti rezervacija galite per
www.vytistours.com

Siuntinėjame info apie specialias nuolaidas.
Praneškite savo e-adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVĖŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplanckite mūsų svetainę — **www.racinebakery.com**

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo

6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo

6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

M. De Voe pokalbis su pasauliu

Atkelta iš 5 psl. Tuo labiau, kad kolegijoje laimėjau poezijos konkursą, tad pamaniau, jog gal ne taip blogai jai ir rašau.

– **Kiek knygų esate parašiusi?**

– Įdomus klausimas. Turiu tris rankraščius. Išspausdintų knygų – nė vienos. Bet mano trumpesnės apsakos (short fiction) jau yra išspausdintos penkiose antologijose. Pirmą knygą, kurioje pasirodė mano apsakos, buvo Laimos Sruoginytės „Lithuania: in her own words“. Mano rankraščiai yra laimėję jau tris konkursus, bet kol kas dar neišspausdinti. Išleisti knygą Amerikoje yra sunku.

– **Kokia pagrindinė knygų tematika ir kokio amžiaus skaitytojui jos skirtos?**

– Visos knygos yra skirtos suaugusiems, nors vienos iš jų pagrindinis veikėjas yra 16-metis berniukas. Man buvo įdomu pažvelgti į paauglį iš suaugusio žmogaus perspektyvos. Ta knyga pasakoja apie Artūro Avilio, JAV gimusio, nepilnamečio lietuvių, dviejų savaitių atostogas Lietuvoje 1984 metais. Antroji knyga atspindi individualizmą, tapatybę, t.y., kas padaro žmogų savimi: draugai, šeima, genetika ar dar kažkas kitas. Paskutinė knyga yra apie meną. Jos pagrindinė tema yra ta, jog choro mokytoja nori būti operos soliste, bet ji jau per sena tokiam dalykui, jai 40 metų, tad kyla klausimas, ar užmiršti visas svajones, ar vis dėl to siekti užsibrėžto tikslo?

siužetas yra žmogus, kuris per gyvenimo blaškomas audras ieško savęs. Kai kuriuose kūriniuose pastebiu save kaip žmogų, kuris buvo atstumtas tautos. Gal dėl to, kad pati esu gimusi Texas, bet auklėta kaip lietuvaite, buvau svetima ir jaučiau priešišumą iš kitų žmonių. O Lietuvoje, aišku, esu „amerikonė“, ir vėl negerai. Tad kur tikrieji namai?

– **Kiek laiko jūsų gyvenime užima kūryba?**

– Stengiuosi rašyti bent tris valandas per dieną. Taip pat redaguoju savo darbus bent dvi valandas. Po to dirbu įvairius kitokius literatūrinius darbus, pavyzdžiui, organizuoju „Pen Parentis“ susitikimus arba savo kūrinius siunčiu į įvairius žurnalus arba laikraščius. Tad didžiausią dienos dalį praleidžiu su savo rašliavomis.

Rašau, kai vaikai išeina į mokyklą: berniukas lanko antrą klasę, o mergaitė eina į Montessori darželį. Tad rašybai skirtas laikas būna maždaug nuo 9 iki 4 valandos vakaro, kol vaikučių nėra namie.

– **Ar rašote tik anglų kalba ar ir lietuviškai?**

– Rašau vien tik angliškai, nes lietuvių grožinė literatūra labia skiriasi nuo angliškos. O be to, lietuviškai man yra sunkiau rašyti.

– **Turite du šaunius vaikučius, kaip suderinate kūrybą su mamos pareigomis? Ar nesunku?**

– Žiauriai sunku. Nenoriu jų nuskriausti, o tuo pačiu noriu daugiau pabūti su jais, kol paaugs. Kaip jau

Milda su šeima.

Nuotr. iš asmeninio albumo

– **Ką dar rašote be romanų?**

– Rašau daug trumpų apsakymų, už kuriuos susilaukiu nemažai dėmesio žurnaluose, esu laimėjusi keletą konkursų. Ateityje planuoju sudaryti savo darbų rinkinį. Visi trumpi apsakymai yra skirti suaugusiems. Kartais eksperimentuoju, patys paprasčiausi žodžiai pasako ką nors naujo ar egzotiško apie charakterius. Pavyzdžiui, prieš porą metų parašiau apsaką iš kriminalo „Stalker“, jos herojus buvo išsižiūrėjęs dvi drauges. Visoje apsakijoje moterys yra apibūdinamos labai detalai: kūno dalys, nagai, plaukai, nosis. Charakterio ir kiti žmogaus bruožai yra neliečiami. Kita panašaus pobūdžio apsaką yra laikrodžių pašnekesys su moterimi, kuri yra kalnuose su savo draugės vyru. Atspindintys veidrodyje skaitmeniniai žodžiai: SEE, SOS ir kiti taip pat suteikia kūriniui originalumo. Tačiau pagrindinis apsakos

minėjau, abudu lanko mokyklą, tad man lieka nemažai laisvo laiko dirbti. Kartais neišplaunu indų ir neišskalbiu rūbų, bet kūrybos nenusikraudžiu.

– **Ką dar veikiate be kūrybos?**

– Esu naujos organizacijos „Pen Parentis“ direktorė. Ši organizacija, įkurta 2008 m., padeda rašytojams, kurie turi vaikų, supažindina juos su kitais rašytojais, kurie taip pat turi vaikų. Tuomet jie gali bendrauti, dailintis kūryba, džiaugsmams ir sunkumams, su kuriais susiduria rašytojai tėvai. Supratau, jog dauguma talentingų kūrėjų nustoja kurti, kai gimsta vaikai. Po to, kai jie paauga, prie kūrybos jau grįžti sunku, pasimiršta ir gal net nebesinori. Mūsų kompanija kaip tik ir padeda tokiems kūrėjams, kurie turi vaikų, nepamiršti kūrybos ir dirbti toliau, paremti vieni kitus. „Pen Parentis“ taip pat orga-

nizuoja skaitymo būrelius rašytojams tėvams. Buvo labai įdomu sužinoti, jog kūrėjai, kurie turi vaikų, sugeba rašyti ir apie erotiką, ir apie siaubus. Tuomet būna lengviau bendrauti ir vesti renginius, kai žinai, jog yra įvairių pasaulėžiūrų žmonių.

Taip pat esu www.ourstories.us literatūrinio žurnalo redaktorė.

- Teko nugirsti, jog save vadinate „book doctor“, kodėl?
- „Book doctor“ yra toks žmogus, kuris priima užbaigtą, bet neparduotą rankraštį ir analizuoja, kodėl jo negalima parduoti. To gali būti įvairios priežastys: gali kažko trūkti, o galbūt ko nors per daug, o gal stilius netinka ir kt. Tad aš tokį darbą ir atlieku. Panašu į redaktoriaus, tik dirbu ne leidykloje, o namuose.
- Kokie tolimesni ateities planai? Galbūt jau turite planų

Pasakojimas apie sūrelius

Atkelta iš 11 psl. Komisija sudarė Valstybinės maisto ir veterinarinės tarnybos Maisto skyriaus vedėja, mitybos higienos gydytoja Aušra Išarienė, kuri nuo 1995 metų dirba maisto saugos ir kokybės kontrolės srityje, yra stažavusis Švedijoje, Belgijoje, Vengrijoje, Danijoje, Vokietijoje.

Į komisijos sudėtį taip pat įėjo Lietuvos dietologų draugijos viceprezidentė, Europos mitybos draugijos narė, Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikos Gastroenterologijos ir dietologijos centro gydytoja dietologė Edita Gavelienė ir docentas, Vilniaus universiteto Vaikų ligų klinikos pediatras gastroenterologas, Sveikatos apsaugos ministerijos vaikų ligų gastroenterologas konsultantas, Lietuvos vaikų gastroenterologų ir mitybos draugijos pirmininkas, Europos vaikų gastroenterologijos, hepatologijos ir mitybos draugijos narys Vaidotas Urbonas, kuris yra stažavęs Austrijoje, Suomijoje, JAV, Švedijoje, Didžiojoje Britanijoje ir kitose šalyse.

Įvertinimo tikslas buvo išrinkti geriausius sūrelius, atsižvelgiant į mažiausią maisto priedų kiekį. Taip pat buvo atsižvelgta į sūrelių kalorinumą, pakuotę, skonį, svarbą žmogaus sveikatai. Rezultatai buvo išspausdinti Lietuvos spaudoje, „Moters“ savaitgalio priede.

Geriausiai pagal visus vertinimus buvo įvertinti „Urigos“ sūreliai. Jie turi tik vieną maisto papildą lecitiną, kuris yra naudingas jūsų bei jūsų vaikų sveikatai. Taip pat gerai buvo įvertinti latvių glaistytas varškės sūrelis „Karums“ su riešutais (2 maisto papildai), „Pieno žvaigždžių“ gaminamas sūrelis „Jonukas“ (3 maisto papildai) ir „Panevėžio pieno“ gaminamas varškės sūrelis su aguonomis (2 maisto papildai).

išleisti naują knygą?

- Norėčiau išleisti knygą apie savo apsilankymą Lietuvoje tarybiniais laikais. Manau, jog 20-ies metų išlaisvintos Lietuvos jubiliejaus proga būtų geras laikas tai paminėti. Šios knygos pagrindinis veikėjas yra jaunas paauglys, kuris nedaug nusimano, kas tuo laiku vyko Lietuvoje, bet suaugęs žmogus, skaitydamas šią knygą, tikrai suprastų.

- Užbaigiant mūsų pokalbį norėčiau paklausti, kur skaitytojai galėtų rasti daugiau informacijos apie jūsų kūrybą, organizuojamus renginius, susitikimus?

- Visa informacija yra patalpinta mano asmeniniame internetiniame www.mmdevoe.com ir mano organizacijos www.penparentis.org tinklalapiuose.

„Urigos“ sūreliai

„Uriga“ negamina jokių kitų produktų tik varškės sūrelius. Iš pradžių gamino tik su vanilinu, paskui pradėjo gaminti sūrelius su kakava, aguonomis, vėliau – su įvairiais uogų bei vaisių įdaraais. Populiariausi yra glaistyti varškės sūreliai su vanilinu ir sūreliai su aguonomis. Produkto užšaldymas leidžia pagaminti ir vežti produktą taip, kad į jį nereikėtų ir nebūtų dedamas joks konservantas.

Įmonė gamina sūrelius tik iš šviežios, aukštos kokybės varškės, be konservantų, glaistomi puikaus skonio kakaviniu glaistiu. „Uriga“ negamina glaistytų varškės desertų: sūrelis gaminamas tik iš varškės, nededant jokių pakaitalų, augalinių riegalų, tuo tarpu į desertus tai galima dėti, todėl juose tikros natūralios varškės yra labai nedaug.

- „Urigos“ gaminami glaistyti varškės sūreliai su vanilinu ir su aguonomis Tarptautinėje žemės ūkio, maisto ir įpakavimo parodoje apdovanoti aukso medaliu.

- „Urigos“ glaistyti varškės sūreliai buvo įvertinti Lietuvos metų gaminio medaliu.

- „Urigos“ sūreliai turi teisę būti vežami į Europos Sąjungos šalis.

„Urigos“ sūrelių galite nusipirkti ir JAV parduotuvėse.

Paruošė
Angelė Kavakienė

Saugus ir prasmingas gyvenimas senjorams Lietuvoje!

- Parduodami arba nuomojami apartamentai
- Gyvenimas bendruomenėje
- Slauga
- Medicininė rehabilitacija

www.karaliskojirezidencija.lt

www.skytrip.net
info@skytrip.net

SIŪLOME:

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

NEKILNOJAMASIS TURTAS

Accent Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose.

ĮVAIRIOS PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
Automobilio, namų, gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray
Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

LIETUVIŠKI „ANGELŲ SLAUGOS NAMAI“
puiki slauga, žemos kainos
Tel. 708-207-5023

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

STASYS CONSTRUCTION
Staliaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE Employment Agency
Tel. 773-736-7900

„Drauge“ galima įsigyti puošnius vestuvinius pakvietimus.
Tel. 773-585-9500

GREIT PARDUODA RIMAS STANKUS

HONIG – BELL
708-275-2070
773-590-0205

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
Pirkdami pas mus, daug sutaupysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto - laboratorijos darbus.
Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r. iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p.; sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais susikalbėsite lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

- * **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atosogų. Tel. 312-492-8795.
- * **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel. 773-396-9232.
- * **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.
- * **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, rekomendacijas, vairuojantis automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 773-715-5364.
- * **Moteris** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones ar senelius. Diplomata medicinos seselė, mėgsta gaminti maistą, kalba keturiomis kalbomis, vairuoja, turi automobilį. Tel. 630-415-8314, Ramutė.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atosogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris** ieško darbo su gyvenimu. Dirba su visomis aparatūromis ir su sunkiais ligoniais. Tel. 773-396-9232.

* **Moteris**, gyvenanti Palos Hills, ieško darbo šeštadieniais. Tel. 708-220-3202.

* **Vyras**, turintis ilgametę patirtį, rekomendacijas, vairuojantis automobilį, ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Tel. 773-715-5364.

* **Moteris** ieško darbo prižiūrėti pagyvenusius žmones ar senelius. Diplomata medicinos seselė, mėgsta gaminti maistą, kalba keturiomis kalbomis, vairuoja, turi automobilį. Tel. 630-415-8314, Ramutė.

www.draugas.org

Julius Tamošiūnas – Lietuvos kultūrininkas, bibliografas

(minint 15-ąsias jo mirties metines)

EDVARDAS ŠULAITIS

1995 m. sausio 13 d. užgeso kauliuko Juliaus Tamošiūno gyvybė. Tai žmogus, kuris visą gyvenimą dirbo Lietuvos ir lietuvių naudai, nors jo pavardė daugeliui mūsų tautiečių nėra žinoma. Jis nebuvo politikas, turtuolis, aktorius, dainininkas, nebuvo toks asmuo, kuris įkyriai garsintų save.

Tačiau jis paliko neįkainojamą kultūrinį turtą – dviejų tomų (pirmasis – 944 psl., antrasis – 580 psl.) leidinį „Lietuviškų periodinių leidinių bibliografija“. Tokio leidinio Lietuvoje nebuvo, ir vargu, ar kas nors kitas panašų bandys išleisti.

Šį vyrą šių eilučių autoriui likimas lėmė gerai pažinti, šiek tiek talkinti jo kapitalinio veikalo išleidime ir iš jo lūpų išgirsti pasakojimą apie sunkų gyvenimo kelią bei užsispyrimą surinkti kuo daugiau lietuviškos periodikos. J. Tamošiūnas sukaupė didžiausią ir vertingiausią Lietuvoje retų periodikos leidinių rinkinį. Jis liko neabejingas ir savo svajonei – mėgo ir neapleido tapybos (kambarių sienos buvo išpuoštos jo darbais), domėjosi literatūros naujienomis.

Gimė gausioje šeimoje

Julius Tamošiūnas gimė Daugailiuose, Utenos apskrityje 1926 m. 5 vaikų šeimoje (trys broliai, dvi seserys). Pažymėtina, kad jo tėvo pusbrolis – garsusis J. Tumas-Vaižgantas. Tad nuo jaunystės šeimoje daug buvo kalbama apie literatūrą, knygas, kurių namuose netrūkdavo.

Jis ir pats, nors turėjo dirbti žemės darbus, skaitė knygas (kaip pasakojo: vienoje rankoje laikė plūgą, o kitoje – knygą). Vilniuje baigęs pen-

kias klases, vaikas turėjo grįžti į kaimą padėti savo tėvams. Čia pokario metais Julius slapta platino nelegalią literatūrą, už ką komunistų buvo nubaustas ir 13 metų turėjo praleisti Vorkutos anglių kasyklose. Grįžęs, 1956 m. eksternu išlaikė vidurinės mokyklos egzaminus ir įstojo į Dailės institutą. Vėliau persikėlė gyventi į Kauną, mokėsi Kauno politechnikos institute, kur įsigijo inžinieriaus statybininko diplomą.

Turėjo galimybę rinkti prieškarį periodinę spaudą

Juliaus pareigos suteikė progą važinėti po kaimus. „Rinkau prieškarinę, nepriklausomos Lietuvos laikų spaudą iš kaimiečių palėpių, kur ją slėpdavo nuo komunistų“, – pasakojo J. Tamošiūnas. Žmonės tuos leidinius atiduodavo gera valia, nes bijodavo juos laikyti. Taip augo Juliaus retų leidinių rinkinys, kuris jam pasisekė išsaugoti, nes sovietmečiu apie savo pomėgį jis niekam nesakydavo.

Tik atgimimo metais – 1989-iais – Julius sugalvojo Maironio muziejuje surengti reto pobūdžio Nepriklausomos Lietuvos periodinės spaudos parodą. Kitų kultūrininkų raginamas jis pradėjo rengti lietuviškų periodinių leidinių bibliografiją.

Ieškodamas medžiagos, jis 1989-iais atvyko į JAV įkurtą ALKA'os archyvą Putnam, CT, ir čia užtiko daug jo neturimų leidinių. Grįžęs namo, netausodamas savo silpnos sveikatos, kibo į darbą. Suskaičiavo, kad savo žinioje turi 3,289 leidinius. Gavęs lėšų jau 1991 m. išleido „Lietuviškų periodinių leidinių bibliografijos“ pirmąjį tomą (apima 1832–1982 metus). 1994-iais pasirodė 2-asis tomas (1983–1993 metų periodika).

Žymus bibliografas, kultūros veikėjas Julius Tamošiūnas.

Edvardo Šulaičio nuotr.

Džiaugėsi savo leidiniais

Lankiausi J. Tamošiūno namuose tuoj po šių tomų pasirodymo. Kokia didele laime spindėjo jo veidas! Milžiniškas darbas, pareikalavęs daug darbo valandų, sveikatos, na ir, žinoma, pinigų, buvo baigtas. „Gaila, kad turtų nesukroviau, bet dirbau mėgstamą darbą ir dabar galiu ramiai mirti“, – kalbėjo šis kultūrininkas, kai jį paskutinį kartą buvau sutikęs 1994-iais ir gavau antrąjį jo išleistą tomą.

Gaila, nuvykęs į Kauną 1995 m. vasarą, jo gyvo neberadau – Julius po įdomios ir reikšmingos kelionės šioje žemėje jau buvo iškeliavęs Amžinybėn.

Šiandien šių eilučių autoriaus matomiausioje bibliotekos vietoje padėti J. Tamošiūno unikalūs leidiniai su jo linkėjimais bei autografais.

Liko neišleistas jo eilėraščių rinkinys. Net ir sulaukęs senatvės nenutraukė ryšio su daile. Jis tapė jo širdžiai mielus Lietuvos kaimo vaizdus, įamžino drobėje Sausio 13-sios tragiškus vaizdus prie TV bokšto. Jis dalyvo Lietuvos žurnalistų draugijos, Žmogaus gynimo teisių asociacijos, Liaudies menininkų, bibliofilų gru-

pės „Knyga 27“, įvairių kolekcionierių draugijų veikloje. Buvo labai patriotiškai nusiteikęs, dievobaimingas žmogus, mokantis bendrauti su įvairių pažiūrų žmonėmis. Tokių žmonių kaip Julius mažai teko sutikti. Gaila, kad jis anksti iškeliavo Amžinybėn – dar daug gerų darbų būtų nuveikęs.

Reikia pažymėti, jog J. Tamošiūnas savo bibliografiniuose leidiniuose buvo suregistravęs ne vien tik Čikagos „Draugą“, bet ir įtraukęs dar kitus 6 „Draugus“, apie kuriuos dauguma žmonių nėra nei girdėję, nei jų regėję. Jo išleistoje bibliografijoje randame ir leidinius – „Draugas jauniems“, (du leidiniai tokiu pačiu vardu tik skirtingų leidėjų) ir pagaliau „Draugų draugą“, kuris buvo socialistinės jaunomenės laikraštis, leistas 1925 metais Kaune.

Antrame leidinio tome įdėta ir šių eilučių autoriaus (viena iš dvylikos šio nepakartojamo veikalo leidinio rėmėjų) nuotrauka.

Kažkur spaudoje užtikau teiginį, kad J. Tamošiūno paruošti bibliografiniai leidiniai yra tikras stebuklas Lietuvos spaudos istorijoje. Vienas žmogus atliko darbą, tolygų lituanistikos instituto darbui.

Paminėtas dr. Leono Kriaučeliūno 90–metis

2009 metų lapkričio 28 dieną dr. L. Kriaučeliūnui, žymiam išeivijos veikėjui, mecenatui, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-iojo laipsnio ordino kavaleriui, būtų sukakę 90 metų. Deja, jam nebuvo skirta ilgiau pasidžiaugti savo išties puikiais darbo vaisiais.

Bet jis neužmirštas Lietuvoje, savo Tėvynėje, dėl kurios tiek daug jo

Dr. Leonas Kriaučeliūnas.
Nuotr. iš Kriaučeliūnų šeimos albumo

dirbta, aukotasi.

Labai gražiai, šiltai jis buvo prisimintas Lietuvos Veterinarijos akademijoje 2009 metų gruodžio 14 dieną, Advento susikaupimo valandą, didžiulėje dr. S. Jankausko auditorijoje, kurią sausakimšai pripildė akademinė bendruomenė.

Renginį sumaniai vedė Studijų skyriaus vedėja, Respublikinės kalbos premijos laureatė Violeta Bakutienė, sukurdamą salėje susimastymo nuotaiką, troškimą pažvelgti į Anapusybę, savo gyvenimo įvertinimą, gerų darbų vertę. Jai gražiai talkino Tarptautinių konkursų laureatė solistė akloji Onutė Matusevičiūtė ir koncertmeisterė Ligita Richterytė-Janulevičienė.

Aptariant Antrąją Advento savaitę, kuomet prisimenami mirusieji, labai šiltai buvo prisimintas dr. L. Kriaučeliūnas. Prisiminimais pasidalijo profesorius V. Bižokas, Gyvųjų globos draugijos vadovas B. Noreikis, perskaitytas I. Kriaučeliūnienės trumpas pranešimas, parodytos filmuotos medžiagos ištraukos – padėjo mums visiems dar geriau suvokti šios neeilinės asmenybės gyvenimą, nuveiktus darbus, kokio tai būta įžvalgaus, protingo, darbštaus, dorą ir pasiaukojusio Žmogaus.

D. Jokimaitytė

Evaldas Veleckis, gyvenantis **Orland Park, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Vladė Siliūnas, gyvenanti **Riverside, IL**, užsiprenumeravo „Draugą“ dar metams ir kartu paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Labai ačiū.

Janina Levanas, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Mirė lietuvių evangelikų reformatų kun. dr. E. Gerulis

2009 m. gruodžio 28 d. Jungtinėse Amerikos Valstijose eidamas 88-uosius metus mirė lietuvių visuomenės veikėjas, žurnalistas ir evangelikų reformatų išeivijoje Sinodo kolegijos viceprezidentas, kuratorius, kunigas dr. Eugenijus Gerulis (Eugenijus Snarskis).

Kun. dr. E. Gerulis gimė 1922 metų balandžio 28 dieną Alytuje, pakrikštytas Kaune. 1929 m. su šeima persikėlė į Biržus. 1944 m. karo audros buvo priverstas pasitraukti iš Lietuvos į Vokietiją, o 1949 m. persikėlė gyventi į Jungtines Amerikos Valstijas, kur, pabaigęs medicinos kursus, dirbo Čikagoje. Susituokė su raseiniške Valerija Misevičiūte, su kuria užaugino tris vaikus.

Kun. dr. Gerulis buvo plačiai žinomas tiek JAV evangelikų reformatų, tiek lietuvių bendruomenėje kaip nepailstantis ir sumanus vadovas. 1978 m. Lietuvių evangelikų reformatų Sinodo emigracijoje sprendimu jis buvo išventintas į kunigus. Jo išleista gan stambi, 600 puslapių disertacija apie maldą („The Essence of Prayer“), kurią apgynė 1983 m. Trinity teologijos seminarijoje, buvo labai teigiamai pristatyta užsienio lietuvių katalikų spaudoje.

Kun. dr. Gerulis nuoširdžiai rūpinosi krikščionių vienybe. 1987 m. vasarą, iškilmingai švenčiant Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejų Romoje, buvo įgaliotas lietuvių reformatų Bažnyčios išeivijoje atstovauti Vatikane evangelikams, du kartus per audiencijas susitiko su popiežiumi Jonu Pauliumi II.

Dar Čikagoje gyvendamas pradėjo reikštis kaip menininkas. Apsigyvenęs Florida valstijoje tapė tušu, akrilu ar aliejiniais dažais. Vienas žymesnių darbų – popiežiaus Jono Pauliaus II motinos portretas, kurį gavęs dovanų 1993 metais popiežius iš Lietuvos išsivežė į Vatikaną.

Lietuvos ir užsienio evangelikai reformatai neteko nuoširdaus ir patyrusio brolio Kristuje, aktyvaus visuomenės nario, mecenato. Kun. dr. Gerulis buvo Čikagos evangelikų reformatų bendruomenės dvasininkas, Lietuvių skautų brolijos evangelikų dvasios vadovas, Lietuvių evangelikų reformatų Sinodo kolegijos (JAV) viceprezidentas. Jis buvo vienas iš lietuvių evangelikų tarybos steigėjų, jos sekretorius. Už nuopelnus Bažnyčiai JAV evangelikų reformatų išrinktas Lietuvių evangelikų reformatų Sinodo kuratoriumi emigracijoje.

JAV lietuviai neteko aktyvaus visuomenės nario – kunigas rėmė lietuviškas mokyklas, jis buvo vienas iš K. Donelaičio mokyklos Čikagoje steigėjų ir pirmasis šios mokyklos tėvų komiteto pirmininkas, ilgametis lietuvių tautinių kapinių prezidentas, dainavo Čikagos operos chore, buvo operos valdybos sekretorius. Bendradarbiavo lietuviškoje spaudoje, „Drauge“, rašė straipsnius teatro, literatūros temomis, dalyvavo „Amerikos balso“ laidose.

Gruodžio 31 d. kunigo dr. Gerulio kūnas atgulė amžinojo poilsio Čikagos Lietuvių tautinėse kapinėse.

„Vatikano radijas“

Mirė seniausias lietuvis kunigas Vokietijoje

Kunigas Domininkas Kenstavičius mirė 2010 metų sausio 1 dieną Vokietijoje. Velionis gimė 1910 metų rugsėjo 1 dieną Tauragėje ir buvo seniausias lietuvis kunigas Vokietijoje. Po studijų Telšių kunigų seminarijoje, jis buvo išventintas į kunigus 1936 metų liepos 6 dieną, dirbo vikaru Telšių vyskupijoje. Karo metu pasitrau-

kė į Vakarų, gyveno Austrijoje, pasikū giliną savo studijas Romoje. Ilgus metus kun. Kenstavičius tarnavo Lietuvos pabėgėliams Vokietijoje. Nuo 1963 metų jis pastoviai gyveno Feucht mieste, netoli Nuernberg. Ten jis ir mirė. Palaidotas sausio 7 dieną Feucht kapinėse.

Parengė Alfred Bammesberger

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE. CICERO 5940 W. 35 ST. LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.) EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST. TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES
NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)
Tel. 1-800-994-7600
www.petkusfuneralhomes.com

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD
HICKORY HILLS
ALL PHONES 1-708-430-5700
OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO & ALL SUBURBS

IRENA ČEPULYTĖ-JANKUVIENĖ

Gyvenimas iš 100 žodžių

Pirmasis riksmas. Vystyklai. Lopšys. Pirmasis žingsnis. Žodis. Kosulys. Vaistai. Ligoninė. Žaisliukai. Darželis. Brolis. Dviratukas.

Pirma raidė. Mokyklos suolas. Penketukas. Draugai. Peštynės. Dvejetukas. Gipsuota koja. Kraujas. Kamuolys. Mergaitės. Šokiai. Bučynys.

Bendrabutis. Stipendija. Kava. Kalėdos. Sesija. Skola. Pavasaris. Alus. Degtinė. Diplomas. Darbas. Piniginė.

Romantika. Žvaigždė. Naktis. Glamonės. Meilė. Žavesys. Vestuvės. Uošviai. Butas. Mašina. Kolegos. Brendis. Barniai. Nemiga.

Sūnus. Duktė. Verksmai. Lopšys. Meilužė. Lova. Liūdesys. Darbovietė. Alga. Planai. Kelionės. Biznis. Pinigai.

Namai. Šeima. Lietus. Žiema. Kavinė. Baras. Nerimas. Pikta žmona. Vasarnamis. Upelis. Augalai. Migrena. Plikė. Žilė. Akiniai.

Anūkas. Vystyklai. Verksmai. Lopšys. Spaudimas. Sqnariai. Skausmai. Širdis. Kraujagyslės. Insultas. Slaugės. Daktarai. Mirtis. Pamokslas. Žvakės. Angelai.

Padėka

2010 m. sausio 3 d., Dievas pasišaukė vos 40-ojo gimtadienio sulaukusią mūsų mylimą dukrą Indrę Tarilaitę-Bartašiūniene.

Esame be galo sujaudinti Jos didžiulės draugų, pažįstamų ir nepažįstamų, kaimynų, bendradarbių meilės ir pagalbos (dvasinės ir materialinės), kuri lydėjo Indrutę ir mus, Jos tėvus, ilgais sunkiais ligos mėnesiais.

Už širdies šilumą, jautrumą ir pagalbą nuoširdžiai dėkojame Psichologinės ir dvasinės pagalbos draugijai (pirmininkas kun. Valdas Aušra), klubo „Alatėja“ moterims (vadovė Audronė Sidaugienė), Jaunimo centrui, Čikagoje, kunigui Antanui Gražuliui,

SJ, Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojų kolektyvui ir tėvų komiteitui, lietuviškai spaudai – „Draugas“, „Čikagos aidas“, „Amerikos lietuvis“, radijo laidai „Margutis II“, Jane Brown VA, Medical Center bendradarbiams (Thomas Lad), North Western Memorial Hospital medikams, visiems draugams, kuriems dėkojo per spaudą ir pati Indrutė.

Ypatinga padėka Cathy ir Jeff Kaspar, Rūtai Gianakas, Jūratės ir Jono Tamulaičių bei Veronicos Stoklosa šeimoms, Aldonai Krištolaitis ir daugeliui kitų, čia nepaminėtų brangių čikagiečių.

Vaikai Milda ir Mindaugas, Janinos Irenos ir Zenono

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632
12401 S. Archer Ave. Lemont, IL 60439

1-773-523-0440

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Sekmadienį, sausio 10 d., 10:30** val. r. šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje aukos kun. dr. Kęstutis Ralys, kartu minėdamas savo kunigystės 20-metį.

♦ **Moterų klubas „Alatėja”** sausio 17 d., 12 val. p. p. kviečia dalyvauti „Sekmadienio popietėje su savimi”, kuri vyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Apsupti Reginos Nėdas darbų parodos „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos” – galbūt dar kartą susimąstysime apie savo gyvenimo vertybes; klausydami poetės Eglės Juodvalkės eilių ir gyvenimo istorijos – gal išmoksime į savo gyvenimą žiūrėti viltingiau; diskutuodami su psichologe Laima Zavistauskas tema „Optimizmo galia pesimizmo laikais” – gal išvargsime visas blogas mintis, kaip ir greitai prabėgančią žiemą. Ateik! Atsivesk draugė, bičiulė, pažįstamą ir pabūk kartu su „Alatėja” ir su savimi.

♦ **JAV LB Brighton Park apylinkės** valdyba praneša, kad sausio 17 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., po 10 val. r. šv. Mišių įvyks metinis narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas. Programoje – valdybos pranešimai, finansinė ataskaita, dalies naujų valdybos narių perrinkimas.

♦ **Lemont High School Performing Arts Center** (800 Porter St., Lemont, IL) 2010 m. sausio 23 d. 7 val. v. koncertas „Sąskambiai”. Bilietus galima įsigyti www.boxoffice.tickets.com/dainava; Pasaulio lietuvių centro raštinėje bei sekmadieniais po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių misijos prieangyje.

♦ **Sausio 31 d., sekmadienį, 6 val.** v. Edge Ice Arena, 735 E. Jefferson, Bensenville, IL 60106, vyks ledo

spektaklis „After Dark”, kuriame be kitų ledo žvaigždžių pasirodys ir lietuvis šokėjas Aidas Reklus. Bilietus galima įsigyti tinklalapyje:

www.icetalentinc.com.

♦ **Filisterių skautų sąjungos** Čikagos skyriaus iškilminga sueiga įvyks š. m. vasario 6 d. 4 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, apatinėje valgyklos salėje. Dalyvaujame uniformuoti.

♦ **Los Angeles ir Kauno susigimi-**

IŠ ARTI IR TOLI...

niavusių miestų komitetas pristato lietuvių kilmės dailininkę Saulę Piktytį kasmetinėje 15-oje Los Angeles meno parodoje, vykšančioje Los Angeles Convention Center, West Hall A, 1201 South Figueroa St., Los Angeles, CA 90015. Paroda vyks sausio 21–24 dienomis.

Saulė Piktytė

SKELBIMAS

Aukštos indėlių palūkanos.
2.25 proc. vieneriems ir 3.0 proc. trejiems metams terminuotas indėlis California Lithuanian Credit Union Santa Monica, California
Tel. **310-828-7095**
Valdžios apdrauda iki \$250,000

ATITAISYMAS. Sausio 2 d. dienraščio 14 psl. L. Apanavičienės straipsnio pavadinime „Lituanus’ Kalėdinė dovana ‘Draugui’” įsivėlė klaida – neteisingai parašytas žurnalo „Lituanus” pavadinimas. Atsiprašome žurnalo leidėjų už apmaudžią klaidą.

Jėzuitų vyresnysis kun. Antanas Gražulis, SJ 2009 m. gruodžio 14 d. pakvietė Jaunimo centro (JC) Čikagoje tarybos, valdybos ir revizijos komisijos narius į susitikimą su iš Vilniaus atvykusiu naujuoju Lietuvos ir Latvijos jėzuitų ordino provincijolu kun. Gintaru Vitkum, SJ. Buvo aptarti ir Jaunimo centro einamieji reikalai, nuoširdžiai pasikalbėta ir pabendrauta.

Sėdi iš kairės: JC tarybos pirmininkas Vaclovas Momkus, Rūta Jautokienė, JC valdybos pirmininkė Milda Šatienė, provincijolas kun. Gintaras Vitkus, SJ, Marija Utz, kun. Antanas Gražulis, SJ, JC moterų klubo pirmininkė Anelė Pocienė. Stovi pirmoje eilėje: Valdas Kerulis, Viktorija Valavičienė, Antanas Paužuolis, Reda Blekienė; antroje eilėje: Jonas Spurgis, Algis Čepėnas, Antanas Valavičius, Edvardas Pocius ir Jurgis Vidžiūnas. **Viktoro Jautoko** nuotr.

Čikagietės dailininkės gimtadienis pažymėtas Vilkaviškyje

Dailininkės viešnagės akimirka „Sūduvių amatų šventėje” Paežerių dvare.

K. Inkratos nuotr.

Trijų Karalių išvakarėse Vilkaviškio Garbės pilietė dailininkė Magdalena Birutė Stankūnienė pažymėjo savo 85-ąsias gimimo metines. Iš Čikagos į krašto muziejų paskambinusi jubiliatę prašė nerengti jokių prabangių iškilmių ir pažadėjo gegužės mėnesį aplankyti tėviškę.

Druskininkų V. K. Jonyno galerijos vedėja menotyrininkė Vida Mažrimienė rengia jubiliatei skirtą knygą.

Vilkaviškio krašto muziejuje dailininkės gimtadienio išvakarėse buvo atidaryta jos darbų paroda. Ką tik muziejų pasiekė aštuoni nauji tapybos darbai ir puošni Stankūnų šeimos lova. Prieš 30 metų už 3,000 dol. pirktą lovą bus galima apžiūrėti vienoje iš Paežerių dvaro rūmų salių.

Kūčios Union Pier, MI Lietuvių Bendruomenės suruoštosė Kūčiose kalėdaitį laužia (Iš kairės): Marytė Nenienė ir Agnietė Bigelienė. Šalia – Elena Rudzinskienė. **Ginto Juodgudžio** nuotr.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo”)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **„Saulutė”,** Lietuvos vaikų globos būrelis dėkoja už aukas padėti našlaičiams, beglobiams ir su negalia vaikams, daugiavaikėms šeimoms bei studentams Lietuvoje. Aukojo: Remigijus ir Vitalija Sužiedeliai **\$100** a. a. V. Damašienės atm.; Oak Tree Philanthropic Foundation **\$1,000**; Valentinus ir Sylvia Krumpliai **\$100** a. a. Loros Krumplytės atm.; Jonas ir Ona Treškos **\$25**; Walter Konauka **\$100**; Russell Holmes **\$200**; Kęstutis ir Rūta Sušinskai **\$25** Algio Kazlausko 70-to gimtadienio proga; Viko metinei paramai Knights of Lit-

uania Foundation (Irena Ozalis) **\$400**, Raminta Marchertienė **\$240**, Maria Utz **\$100** (remiamam berniukui šv. Kalėdoms), Rasa McCarthy **\$480**, dr. Rimvydas Sidrys **\$250**, dr. Donatas Tījūnėlis **\$480**, Romualdas Gruodis **\$240**, dr. Kęstutis Keblys **\$250**; Regina Petrauskienė **\$600** studentų paramai. Labai ačiū. **„Saulutė” (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439, tel. (630) 243-7275 arba (630) 243-6435, el. paštas: tijunelis@sbc-global.net**